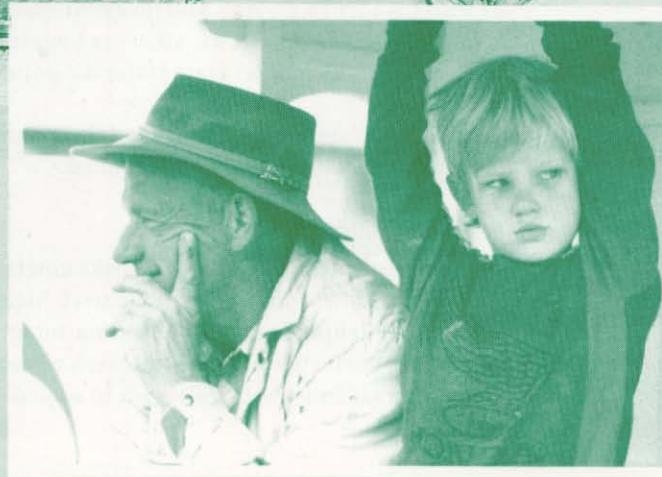
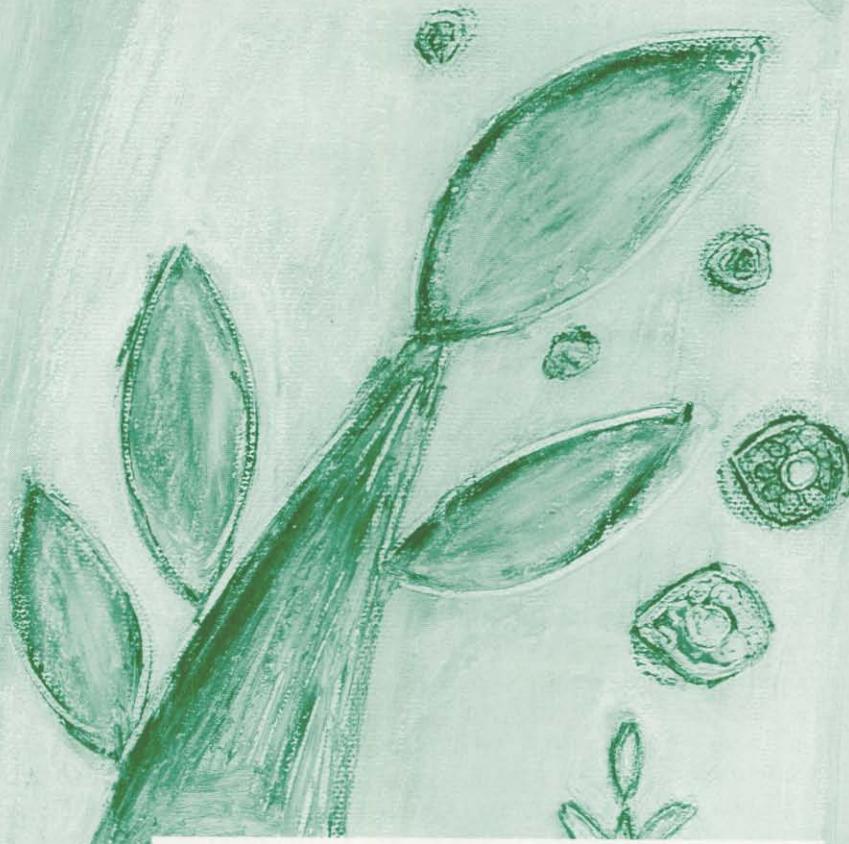

misli

THOUGHTS

misli (THOUGHTS) – Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski franciškani v Avstraliji + Urednik in upravnik (Editor and Manager) Fr. Metod Ogorevc, O.F.M., Baraga House, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Ureja (Production Editor) in računalniški prelom Katarina Mahnič + Naslov: MISLI, P.O.Box 197, Kew, Vic. 3101 + Tel. (03)9853 7787 – Fax (03)9853 6176 – E-mail: misli@infoxchange.net.au + Naročnina za leto 1999 je 15 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije po ladijski pošti 25, letalsko 45 dolarjev + Naročnina se plačuje vnaprej + Poverjenštvo za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo + Prispevkov brez podpisa ne objavljam + Za objavljene članke odgovarja pisec sam + Vnašanje in priprava strani (Typing and Lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing Pty. Ltd. (Simon Špacapan), 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 – Tel. (03)9387 8488 – Fax (03)9380 2141

RAZGLASITEV škofa Antona Martina Slomška za blaženega je izjemno prazničen dogodek za verne Slovence in mlado slovensko državo. Kakor velja za župnijo, versko skupnost, da je živa, če se v njej porajajo duhovni poklici, tako velja tudi za narod, da je versko zdrav, rodoviten, če so v njem sveti ljudje. Razglašeni blaženi in sveti v nekem narodu pomenijo potrditev te svetosti s strani vesoljne Cerkve. Praznični dogodek bomo v duhu povezanosti spremljali tudi v Avstraliji.

Dogodek, ki je vreden posebne pozornosti, je tudi letošnji mladinski koncert, saj obhajamo srebrni jubilej teh prireditev v organizaciji verskih središč. Mnogi imajo zdaj že otroke stare toliko, kot so bili oni, ko so nastopali na mladinskih koncertih. Pred leti je bilo z našimi središči povezanih veliko mladih. Starost nastopajočih je bila določena. Časi so se spremenili. Manj mladih je povezanih s slovensko skupnostjo. Srebrni jubilej in prag novega tisočletja je primeren trenutek, da se ozremo na prehodno pot in načrtujemo tudi za naprej, da bi ti koncerti še naprej vršili svojo kulturno povezovalno vlogo med mladimi in starejšimi člani naše skupnosti.

M. Metod

Glasba iz Baragove knjižnice

NOVE KASETE

CENA \$12

ANSAMBEL MIHE DOVŽANA - Božič pri nas doma

ANSAMBEL BRATOV AVSENICK - Božične zvezde na nebo
SVETA NOČ 1

LOJZE SLAK - Popotnik 1

LOJZE SLAK - Popotnik 2

BIG BEN - Slovenec sem

BIG BEN - Krasna si hči planin

LOJZE SLAK - Stari spomini

HIT PARADA - različni izvajalci (Simona Weiss, Stane Vidmar, Nace Junkar, Marijan Smode, Alfi Nipič...)

SEM RIBENČAN URBAN

ANSAMBEL BRATOV AVSENICK - Otoček sredi jezera

IZ BOGATE GLASBENE SKRINJE LOJZETA SLAKA 4

OTO PESTNER - Ciganska kri

ANSAMBEL BRAŤOV AVSENICK - Vse življenje same želje

MELODIJE MORJA IN SONCA - Največji uspehi

MAGNET - Polnočni poljub in največji uspehi

BRATJE IZ OPLOTNICE - Pesem nikoli ne umre

ALPSKI KVINTET - Ave Marijo zvoní

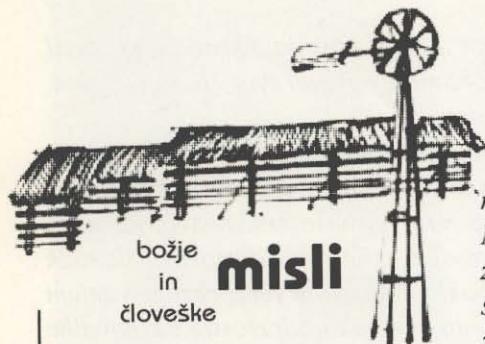
ANSAMBEL LOJZETA SLAKA - Iz bogate glasbene skrinje

VESELA JESEN - 25 let zlate štajerske popevke

Kasete lahko naročite po pošti. Vse čeke z naročili prosimo napišite na Baraga Library. Prosimo, vključite poštnino.

Slika na naslovniču je delo melbournske umetnice ZORKE ČERNJAK in nosi naslov Jesen. Leto 1999 je namreč Mednarodno leto ostarelih, leto jeseni življenja. Zato vam bomo na fotografijah prek celega leta predstavljali portrete starejših ljudi vseh narodnosti in ras, saj je prav strpnost do različnosti ena največjih in najlepših prednosti življenja v Avstraliji.

Svetnika imamo

Ali smemo to trditi še pred 19. septembrom 1999, ko bo uradno rečeno in bo papež Janez Pavel II. pred betnavskim gradom v Mariboru z apostolsko oblastjo proglašil Antona Martina Slomška za blaženega in prvi opravil sv. mašo njemu v čast? Prav gotovo, saj ne naredi svetnika šele uradna proglašitev, ampak njegovo življenje, čednosti v nadpovprečni meri, posebno ljubezen do Boga in bližnjega, dobra dela, itd. Slomšek je umrl v duhu svetosti. Saj so ljudje govorili ob njegovi smrti, 24. septembra 1862: »Novega in zgovornega priprošnjika imamo pri Bogu.«

Leta 1925 je kasnejši ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman povzel čtenje slovenskih vernikov takole: »Slovenski katoličani ne bomo nikoli dovolj hvaležni Bogu, da nam je poslal tako velikega človeka, ki je tako vsestransko in edinstveno vodil slovensko ljudstvo k časnemu in večnemu dobremu. 'Glasnik' ga ob tej priliki predstavlja kot našega apostola in kot človeka polnega svetosti in krščanskih kreposti. Kdo ve, koliko duš mladih ljudi je obvaroval pogubljenja s svojimi spisi! Skakšno globino je njegov nauk vplival na versko prenovo našega naroda: tega ne more odkriti noben zgodovinar – in za to ve samo Bog, ki mu je že dal obilno plačilo. Tako velik Slomškov napor pri delu za svoje vernike se da razumeti samo s pomočjo dejstva, da je on sam bil svetnik in poln ognja božje ljubezni, ki ga je silila vedno naprej v njegovem gorečem delu za duše... Trdno smo prepričani, da škof Slomšek pri Bogu že uživa večno plačilo, da mu je Gospod uslišal zadnjo željo, za katero je prosil, ko je umiral, da bi lahko bil naš priprošnjik pri njem. Zato naj bo naš spomin ob 125-letnici njegovega rojstva v tem, da se bomo v težkih okoliščinah zaupali njegovi priprošnji, z vztrajnostjo in zaupanjem vse do dne, ko ga bo Bog s čudeži povzdignil in ga bo Cerkev dvignila na oltar: prvega slovenskega svetnika!« (Glasnik presvetega Srca Jezusovega 24 (1925) 11, 177).

Pravilnost te Rožmanove predstavitve so slovenski kristjani potrdili leta 1936, ko so zbrali 400.000 podpisov in jih poslali svetu očetu. Duh Slomškove svetosti se je s Slovenci razširil tudi v ZDA, Kanado, Argentino, Tasmanijo, Oceanijo in Avstralijo.

Slovenski škofje so izdali posebno pastirske pismo, kot neposredno pripravo na drugi obisk Janeza Pavla v naši domovini na proglašitev škofa Slomška k blaženim. Tukaj navajam nekaj odstavkov iz tega pisma: V nepozabnem spominu so nam ostali trije majski dnevi iz leta 1996, ko nas je prvič obiskal Peter našega časa, papež Janez Pavel II. Ob 1250-letnici našega krščanstva nas je potrdil v veri naših očetov in nas spodbudil k zvestobi duhovnim,

Leto 48, št. 9
September 1999

Svetnika imamo	
- povzel p. Valerijan	- stran 193
Sv. Ciril in Metod Melbourne	
- p. Valerijan, p. Metod	- stran 196
Molitvena skupina - moja sreča...	
- Danica Petrič	- stran 200
Križem avstralske Slovenije	
	- stran 201
Izpod Triglava	- stran 203
Duhovna oporoka nadškofa Antona Vovka	
	- stran 206
Pisma o slovenščini XIII.	
- Mirko Mahnič	- stran 207
Sveti Frančišek Asiški	
- Marija Kmetova	- stran 208
Tonček iz Potoka	
- p. Bazilij Valentin	- stran 210
Sv. Rafael Sydney	
- p. Filip, p. Valerijan	- stran 212
Polna škatla poljubčkov	- stran 215
Sv. družina Adelaide	
- p. Janez	- stran 216
Naše nabirke	
	- stran 218
Križanka	
	- stran 218
Slovenski mladinski koncert	
Vabilo	
	- stran 219
Kotiček naših mladih	
Oktet Suha na obisku v Viktorijski šoli za jezike, Melbourne	
- Sasha Ceferin	- stran 220
Simon Michelle, Leah and Melissa Fistrič, Melbourne	
	- stran 221

*p. Metod Ogorevc, OFM
SS. Cyril & Methodius Slovenian Mission
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 9853 8118 in (03) 9853 7787
Mobile: 0412 555 840 Fax: (03) 9853 6176
Dom počitka m. Romane – Mother Romana Home
11-15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel. in Fax: (03) 9853 1054*

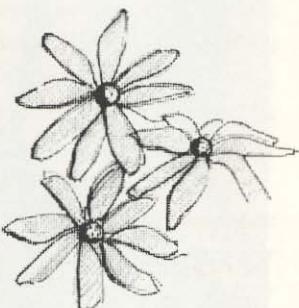
POKOJNI

V soboto, 31. julija 1999, je v Monash Hospital umrl FILIP VIVODA, ki se je rodil 28. 9. 1924 v Buzetu (Istra), tu pa je živel z družino v Oakleighu, Victoria. Poročen je bil z Darinko, roj. Prestenjak, ki je po rodu iz Ljubljane. Poleg nje zapušča hčerko Vando, por. Cox, sina Branka in Timoteja ter brata Mirota. Pokojni Filip je veliko trpel in bil dolga leta invalid. Pogrebne molitve zanj so bile opravljene v krajevni cerkvi v Springvalu v sredo, 4. avgusta, kjer je bil tudi pokopan.

V ponedeljek, 2. avgusta 1999, je v bolnici Austin v Heilderbergu, Vic. Umrl KARLO SAMEC, ki je bil znan pod imenom Charlie in je živel v East Kewju, Vic. Rojen je bil 4. 8. 1940 v Cesti pri Ajdovščini kot sin Vladimirja in Valerije, roj. Batič. V Avstralijo je prišel na ladji Aurelia avgusta 1961. Nekaj časa je bival v Baragovem hostelu. Kot soboslikar je rad pomagal v hostelu. Tu se je tudi spoznal z Marijo Šober, ki je bila zaposlena v kuhinji in se je leta 1964 z njo poročil. Marija je po rodu iz Maribora, iz velike družine s šestimi dekleti, od katerih je v Avstraliji sestra Olga, por. Zrimšek. Karlo je bil bolan zadnjih deset let. Pred dobrimi sedmimi leti je imel presaditev jeter, nazadnje pa je zbolel za rakom na vranici, kar je bilo vzrok njegove smrti. Karlo zapušča poleg žene Marije hčerko Eleno, v Sloveniji pa brate

Damjana, Mitja in Borisa ter šest nečakov. Pogrebna maša za Karla je bila opravljena v naši cerkvi v Kewju v četrtek, 5. avgusta, pokopan pa je bil na keilorskem pokopališču.

Istega dne, 2. avgusta 1999, je v bolnici Alfred umrl VIKTOR JAVORNIK, ki je živel v Canterburyju, Vic. Rojen je bil 1. 8. 1931 na Janševi gori (Sevnica ob Dravi) kot sin Jurija in Alojzije, roj. Krope. Viktor je bil nekaj časa zaposlen v tovarni, potem pa ves čas v psihiatrični bolnici v Kewju kot bolničar. Viktor je leta 1995 utрpel srčni napad. Naslednje leto so mu presadili srce. Vendar je zadnja tri leta moral pogosto v bolnico. Viktor je bil poročen s Frido, roj. Vogrinec, ki je po rodu iz Leskovca pri Ptaju. Poleg nje zapušča tudi tri sinove iz prvega zakona: Eddyja, ki je poročen s Colleen, roj. Ansell; Viktorja mlajšega, ki je poročen z Marnie in Petra, ki je še samski. Pogrebna maša za Viktorja je bila v naši cerkvi v Kewju v soboto, 7. avgusta. Naslednji teden v sredo, 11. avgusta, pa so pokojnika prepeljali v domovino za pokop v rojstnem kraju, kamor ga je spremljala žena Frida.

Tretji smrtni slučaj med viktorijskimi rojaki, 2. avgusta 1999, pa je bila MARICA GOLJA, roj. Štepar, ki je umrla v bolnici v Tralargonu, Vic. Rojena je bila 13. 1. 1928 na Sinjem vrhu v Beli krajini kot hčerka Petra in Frančiške Lukanič. V Avstralijo je prišla leta 1963. Poročena je bila z Lojzom, ki je umrl pred dvema letoma in pol. Pokojnica zapušča sina Janeza in hčerko Miro, por. Renington ter vnuka Benjamina in vnučkinjo Melanie. Zapušča tudi sestro Anico Stathopoulos, Frankston, Vic.; sestro Kristino, St. Albans, Vic.; brate Petra, Ray, Vic.; Jožeta, Brunswick, Vic. in Slavka v Adelaidi, S.A. Pogrebna maša je bila opravljena v krajevni cerkvi v Newburyju, Vic., pokopana pa je bila na tamkajšnjem pokopališču.

V soboto, 14. avgusta 1999, je v bolnici Footscray West umrl SIMON ŠKORC, ki je živel v Deer Parku, Vic. Simon je bil rojen 4. 8. 1914 v Rogaški Slatini kot sin Simona in Marije, roj. Savinec. Leta 1948 se je v Kočevju poročil z Marijo, roj. Novak, ki je po rodu iz Hinj na Dolenjskem. V Avstralijo sta prišla 10. 9. 1952. Simon je bil po poklicu orodjar. Zadnja leta je bil precej

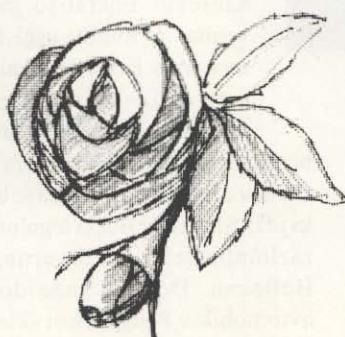
bolan, sladkorno bolezen pa je imel 22 let. Rožni venec, maša in pogrebne molitve so bile opravljene v pogrebnem podjetju Jensen v St. Albansu v četrtek, 19. avgusta, pokopan pa je bil na keilorskem pokopališču.

V torek, 17. avgusta 1999, je v Werribeeju, Vic. umrl ANTON BRNE. Rojen je bil 13. 2. 1922 v Zabičah pri Ilirski Bistrici kot sin Antona in Frančiške, roj. Iskra. Poročen je bil z Antonijo, roj. Baričič, ki je bila po rodu iz Podgraj in je umrla pred desetimi leti. Pokojni Anton je bil po poklicu skladisčnik. Enajst let je bolehal za Parkinsonovo boleznijo, lansko leto pa je bil operiran zaradi raka na črevesju. Anton zapušča hčerko Marijo, por. Razen, ki ima tri hčerke: Tanjo, 18 let; Sandro, 15 let in Belindo, 14 let. Sin Stojan pa ima hčerko Bernadette, 19 let, in Daniela, 15 let. Pokojni Anton je bil najstarejši v družini z dvanajstimi otroki, šest fantov in šest deklet. V Avstraliji žive trije: Albina Jaksetič v Melbournu, Gabriela Brne v Adelaidi in Frank v Melbournu. Zapušča tudi 27 nečakov. Rožni venec za pokojnika je bil opravljen v cerkvi sv. Leona, Altona North, v četrtek, 19. avgusta, pogrebna maša pa prav tam v petek, 20. avgusta. Pokopan je bil na pokopališču v Keiloruju.

Naše iskreno sožalje vsem svojcem omenjenih pokojnikov. Naj jim bo Bog Sveti Duh Tolažnik ob izgubi dragih oseb. Naj jim Bog to nadomesti z drugimi darovi svoje dobrote in ljubezni!

KRST

V dobrih treh tednih, kar sem bil v verskem središču sv. Cirila in Metoda v Kewju, je bil tudi krst. Mlada družina Andreja McDonalda Steele in Jožefine Anne Joyce, roj. Šerek, je v nedeljo, 15. avgusta (Marijino vnebovzetje) po osmi maši prinesla h krstu svojo drugo hčerko JEAN ANNE STEELE, ki je bila rojena 28. maja. Botra pa je bila njena teta (mamina sestra) Silvija Rogers. Novokrščenka Jean Anne ima starejšo sestro Lucijo, ki ima skoraj dve leti. Družina živi prav blizu sv. Cirila in Metoda v Kewju, Vic. Iskrene čestitke malo Jean, staršem, botri in starim staršem Steele in Šerek!

*Br. Miran, p. Metod, p. Valerijan, p. Janez,
p. Filip*

IN KAJ JE BILO NOVEGA v času moje zamenjave patra Metoda? Konec julija (od 26. do 28.) smo imeli v Kew bratski sestanek, ki je bil prvi pod vodstvom novega provincialovega delegata patra Metoda. Prvi večer, 26. 7., je bila ob kar lepi udeležbi ljudstva maša zadušnica ob 2. obletnici smrti patra Bazilija. Naslednji dan smo med drugim razpravljali o praznovanju Slomškove beatifikacije v naših verskih središčih, o letošnjem 25. mladinskem koncertu in še kaj, kar bo na drugem mestu poročal pater Filip, ki je bil zapisnikar. Med nami je bil tudi brat Miran, ki je bil na enomesecnem obisku v Kewju in je bil ves čas kar dobro zaposlen. Njega smo zadolžili, da nam pošlje različne rezvizite v zvezi s Slomškovo beatifikacijo in papeževim obiskom, kar je tudi storil.

Poleg rednih maš doma, v Geelongu in St. Albansu ter obiskov bolnikov, kjer je bil moj pomočnik in šofer Maks Korže, nas je obiskal oktet Suha s Koroške prav na nedeljo Marijinega vnebovzetja. Skoraj v celoti so peli pri deseti maši, samo dve zborovski pesmi in ljudsko priložnostno O Marija, moje želje je zapel domači

cerkveni zbor. Po maši so pevci nastopili na odru v dvorani in poželi navdušen aplavz. Ob koncu programa je prišla na vrsto tudi Waltzing Matilda. Nato je nastopil tudi instrumentalni trio Lipuš in izvajal poskočne med kosilom, ki so ga pripravile pridne žene društva sv. Eme in njihove pomočnice in pomočniki. Bila je namreč tretja nedelja v mesecu, ko je vedno družinsko kosilo.

tipično slovenskega in je odlična zamisel. Slovenska skužba božja, mešani zbor, molitvena skupina, Društvo sv. Eme, kulturni krožek, Slomškova šola, mladinska skupina, radio, Misli, narodni svet, Dom matere Romane, Baragov hostel, skrb za bolnike in ostarele itd. – to so tiste vrednote, ki dajejo utrip vašemu duhovnemu in narodnemu življenju in so vredne pozornosti in podpore.

Vaša zavetnika sv. Ciril in Metod skupaj s patrom Bazilijem prosita za vas vse.

Tu bi se rad zahvalil vsem za pomoč in podporo, ko sem bil med vami, da sem se lažje znašel pri upravljanju vašega verskega in kulturnega središča. Pater Metod bo napisal ostalo za vašo kolono za septembrsko številko Misli.

Prisrčen pozdrav vsem rojakom v Melbourne!

p. Valerian

Naj izčrpnu poročilu o posameznih pokojnih iz naše skupnosti in pohvalnemu zaključku o našem verskem in kulturnem središču dodam še nekaj novic. P. Valerian se je 18. avgusta vrnil z delovnega dopusta med vami nazaj v Merrylands.

Štefan Merzel z oktetom Suha na odru dvorane v Kewju

Nastop Tria Lipuš

DOBER VTIS sem dobil o Verskem in kulturnem središču Kew. Veliko sprememb na boljše je z vašo pomočjo naredil p. Metod. Lepa nova ograja ob Baragovem domu dobiva popolno obliko – tam, kjer so bile prej stare ciprese, ki so zakrivale pogled na očiščeno stavbo Baragovega doma. Kozolec pri vhodu je nekaj

“Zoper moč smrti ni rože na vrti”, je zapisal naš blaženi, škof Slomšek. V soboto, 21. avgusta, je prišla po JOŽETA BURLOVIČA, brata enega od pevcev v našem cerkvenem mešanem zboru, Ninota. Jože se je rodil na praznik sv. Jožefa, 19. 3. 1916 v Račicah pri Podgradu (Slovensko primorje) kot najstarejši v družini enajstih otrok. V Sloveniji živila še brat Tone in sestra Olga, v Argentini pa sestra Ivanka. Do dvajsetega leta je večinoma živel pri dveh tetah. Mobiliziran je bil v italijansko vojsko. Po kapitulaciji Italije je prišel domov in se 3. 1. 1945 poročil z Marijo, roj. Kresevič. Enkrat so ga na cesti zajeli partizani, vendar je kmalu ušel in se zatekel k redovnim sestrarim v Kočevje. Tam so ga dobili Nemci in ga zaprli v Ljubljani. Z ženo Marijo sta si ustvarila dom na Reki, kjer je družina živila trinajst let. S hčerkama Ano in Venny sta Marija in Jože leta 1958 odšla v Avstralijo. Družina je bila v tistem času ena prvih, ki je iz Slovenije odšla legalno, z dokumenti. Živeli so v različnih delih Melbourna, zadnjih dvanajst let v Bulleenu. Delo je Jože dobil v francoski tovarni avtomobilov Peugeot kot skladničnik. Pred šestnajstimi

leti ga je prizadela kap, od katere se ni prav opomogel. Zadnje leto je živel v Elenor Nursing Home v Heidelbergu. Poleg zgoraj omenjenih zapušča tudi pet vnukov: Denisa, Roberta, Debby, Daniela in Nicole ter pravnuka Matthewja. Rožni venec in maša je bila v naši cerkvi, pokopan pa je na pokopališču Warengall v Heidelbergu.

PREDSTAVITEV KNJIGE - V nedeljo, 22. avgusta, je bila v dvorani predstavitev knjige Slovenska izseljenska književnost, 1. del. Pogovor z Barbaro Sušo, eno od avtoric, je spremjal kulturni program. Nekateri od v knjigi omenjenih avtorjev so se predstavili z odlomki iz svojih del. Predstavitev in program je pripravil kulturni odbor sodelavci.

OČETOVSKI DAN - O njem pišem že pred prvo nedeljo v septembru, zato samo obvestilo, da ga je skupno pripravila Slomškova šola, odbor staršev in mladinska skupina, gospodinje pa so pripravile prigrizek.

SLOMŠKOVO PROGLASITEV ZA BLAŽENEGA v Mariboru, 19. septembra, bomo proslavili tudi v vseh treh verskih središčih s slovesno sv. mašo. Pri nas bo sledilo družinsko kosilo, saj bo to tretja nedelja v mesecu.

MLADINSKI KONCERT, ki bo v soboto, 2. oktobra, se hitro bliža. Srebrni jubilej teh koncertov vabi tudi k pogledu nazaj in k usmerjanju za naprej, v novo tisočletje. Petnajstminutni video film, ki si ga boste lahko ogledali na koncertu, bo oživil spomine. V nedeljo, ki je nedelja sv. Frančiška, bo ob desetih sv. maša za vse udeležence koncerta s sodelovanjem vseh treh verskih središč.

SNOWY MOUNTAINS - V nedeljo, 3. oktobra po deseti maši, bo v dvorani srečanje z veterani projekta Snowy Mountains in podelitev priznanj v imenu slovenske skupnosti. Pobudnik je Glas Slovenije, prireditev pa pripravlja SNS v sodelovanju z verskim središčem. Vabljeni! Še vedno zbiramo imena Slovencev, ki so sodelovali pri tem velikem delu.

BARAGOV DOM - Vrt ob njem je lepo uredil zet Stanka Prosenaka, ki je urejal tudi okolico Doma matere

Z Barbaro Sušo, eno od avtoric knjige Slovenska izseljenska književnost, se je pogovarjala Veronica Smrdel; spodaj nekaj nastopajočih, ki so prebirali svoja dela

Romane. Na vrtu je napeljal tudi dodatne cevi za zalivanje. Jožica Gerden iz Mildure je pobarvala kip Slovenke v narodni noši, ki 'sedi' pod verando. Ob pomoči Toneta Mikuša in Cvetka Faleža pa je obnovila tudi kip sv. Antona Padovanskega z Jezuškom v naročju. Pridite pogledat.

p. Metod

Molitvena skupina – moja sreča, moj ponos

Spomini ob 10. obletnici molitvene skupine Srca Jezusovega u Merrylandsu

Danica Petrič

Neverjetno kako čas beži! Zdi se mi, kakor da sem se nedavno srečala s prijateljicama Tinco in s. Pavlo, ki je iz Melbourna prišla na počitnice v Sydney. Pa smo skupaj staknile glave in se pogovarjale, kako bi bilo, če bi tudi v naši cerkvi Sv. Rafaela v Sydneju začeli z molitveno skupino. Po zgledu medžugorskih dogodkov je nastalo mnogo molitvenih skupin po celem svetu. »Dajmo, poskusimo in presenetimo našega dobrega p. Valerijana z nečim novim!« (Takrat je bil namreč na zasluzenem dopustu v Sloveniji.)

Kot najbolj korajžna sem stopila do patra Cirila, ki je bil takrat še med nami, in mu povedala, kaj želimo. Ni pokazal vidnega navdušenja, češ, spet muha enodnevница.

Za prvo srečanje molitvene skupine, ki smo ji nadele ime Srce Jezusovo, smo izbrale četrtek, 2. oktobra 1989 ob pol enajstih dopoldne. Prišlo nas je približno šest žena, prav tako nekaj naslednjih četrtkov. Molile smo rožni venec, pele in izbirale molitve, psalme in pesmi iz knjige *Hvalimo Gospoda*.

S. Pavla je odšla nazaj v Kew in tudi tam ustanovila molitveno skupino *Orodje Kraljice miru*. Iz njenih pisem vem, da ta skupina ni nikoli prav zaživelia in da razen molitev niso opravljali drugih del. Ko so sestre odšle v Slovenijo, je tudi molitvena skupina zaspala. Zdaj pa slišimo, da se v Kewju nekaj na novo prebuja. Bog daj, da bi bili tokrat uspešni.

P. Valerijan se je vrnil iz Slovenije in ni nikoli nič rekel o naši 'novi iznajdbi'. Čutili pa smo, da je z vsem srcem z nami.

Potem smo naredili še en korak. Sklenili smo, da ne bomo samo molili za bolne in ostarele rojake, pač pa da jih tudi povabimo na srečanje in kosilo ter da jih obiskujemo doma, v bolnišnicah in domovih za ostarele. V desetih letih se je zvrstilo 42 kosi, kar je povprečno štiri na leto. Koliko obiskov pri bolnikih smo opravili pa le Bog ve.

In tudi na izlete in romanja smo šli. Ogledali smo si muzej in kapelo, kjer je pokopana avstralska svetnica Mary McKillop. Šli smo na romanje v Berrimo, kjer imajo Poljaki vsakega 13. v mesecu češčenje fatimske Matere Božje. Mnogi narodi so si tam postavili svoje kapelice in tudi slovenska letos praznuje prvo obletnico.

Omembe je vreden tudi izlet k rojakom v Newcastle. Lepo je uspel tudi spomladanski izlet v Bowral na razstavo tulipanov. In še ...

Da, lepo mi je pri srcu vsak četrtek, ko vidim desno stran cerkve polno molilcev. Zadnja leta so se nam pridružili tudi moški. Redno prihajajo: Jože K., Renzo T., Lojze R., Ivo B., Stane V., Damijan F., Toni Š., Janez Š., Ivan K... Veliko molilcev pa je že odšlo v večnost.

Po molitveni uri smo poskusili upokojencem ponuditi tudi družabne igre. V lično omaro, ki jo je leta 1996 izdelal g. Ernest Hostnik smo spravili šah, karte, domine, Človek ne jezi se... Vendar za takšno družabnost ni bilo pravega zanimanja in smo jo opustili.

Uvedli pa smo redne sv. maše in rožni venec ob četrtekih, v postu pa Križev pot. Na začetku smo molitve opravljali brez duhovnika, pozneje nam je poleg blageslova podeljeval sv. obhajilo. Kupili smo tudi kip fatimske Matere božje, ki v maju in oktobru rompa slovenskih domovih, kjer se rojaki zbirajo k molitvi rožnega venca.

Naj pohvalim tiste, ki že deset let redno prihajajo k molitvam, čestitam vam. Vesela sem in ponosna na vas. Spodbudila in povabila pa bi rada tudi nove molilce. Po molitvah se zberemo v kuhinji dvoranje na kavici in si postrežemo s pecivom. Radi prisluhnemo težavam drug drugega in prosimo za molitev. Tako si moralno in duhovno vedno dajemo oporo in korajžo. Vedno je odprta tudi slovenska knjižnica, da si lahko sposodimo knjige.

Lepo mi je pri srcu, ko obujam spomine na teh deset let, ko se je naša molitvena skupina iz popka razcvetela v prelep cvet. Vemo, da nas Mati Marija vodi, čuva in vedno znova vabi. Molitveni skupini na pot v drugo desetletje kličem Božjega varstva in mnogo uspehov. Bog z vami in Mati naj vas čuva!

križem avstralske slovenije

ZLATA OBALA - Na predvečer praznika Marijinega vnebovzetja je bila slovenska sv. maša v avstralski cerkvi, ki se je udeležilo okrog dvajset rojakov, na sam praznik pa jih je bilo pri maši na društvu Planinka v Cornubiji okrog petdeset. Sledilo je pikniško kosilo, ki so ga pripravile članice in člani društva. Udeležba je bila na obeh krajih dobra, čeprav je bil en avtobus rojakov na izletu v Sydneyju.

p. Metod

PISMA O SLOVENŠČINI - Vredno je, da omenim, da že od decembra 1997 z veseljem in zanimanjem prebiram Pisma o slovenščini, katera so namenjena nam, rojakom v Avstraliji. Zahvala gre profesorju Mirku Mahniču, ki se z ljubeznijo do slovenskega jezika trudi, da bi nam obogatil in osvežil vrline materinega jezika. Spomini mi gredo nazaj v leta, k predavanjem slovnične ure profesorja Mahorja na nižji gimnaziji v Postojni.

Iz vsakega pisma se lahko nekaj naučimo. Še posebej iz pisma, ki je bilo objavljeno v našem mesečniku Misli aprila, o pogovarjanju. Res, kako težko se je pogovarjati z osebo, katera se povijeje in govorí samo o sebi na dolgo in široko. Še doma so včasih rekli "lastna hvala, cena mala". Pa tudi – o molku. Kako bogata je, če dobro premislimo, govorica besednega zaklada – molk.

Spoštovani prof. Mahnič, vaša pisma nikakor niso dolgočasna, ampak poučna. Z željo, da nam jih še nekaj napišete za objavo, vas prisrčno pozdravljam in ljubega zdravja želim.

Vsem bralcem pa lep pozdrav.

Ema Bole Kosmina, Geelong, Vic.

POKOJNI

KRANJEC ALOJZ, rojen 29. 6. 1939 v Gederovcih v Sloveniji, je umrl v začetku avgusta 1999 (točen datum ni znan). Našli so ga mrtvega v stanovanju v Braybrooku,

Melbourne. Pokopan je na pokopališču Memory Park, Altona North.

Frederick Nemeč, St. Albans, Vic.

V SAMOZALOŽBI je letos junija izšla zbirka pesmi slovenske rojakinje iz Brisbane Jožice Polak z naslovom *Tiki glas iz globočine srca*. V spremni besedi pravi: "Vem, da vsakega človeka sprembla v življenju ta tiki glas našega srca, ki nam vedno želi nekaj povedati. Jaz ga vedno zelo rada poslušam, če le imam čas. Zato sem napisala to knjigo. Želim, da bi vsak človek v tej knjigi našel nekaj zase."«

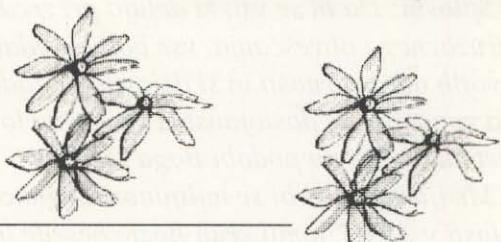
Za očetovski praznik

Danes vse očke na svetu bomo počastili,
za njihov trud in delo se jim bomo zahvalili.
Očka za nas otroke vedno trpi, zato
moramo ga vsi v srcu ljubiti.

Skrbno vsak dan je moj očka
na delo odhitel, vedno je zame
topel nasmej imel.
Igral se je z mano, lepo me učil,
tudi mastno klofuto mi je prismolil.

Včasih tudi naš očka
hud mora bit, otroci pa hitro letimo se skrit.
Danes nimam za očka darila,
ne morem kupiti ga, je le moja skromna beseda
za njega: "Hvala ti, dragi očka,
ti si zaklad vedno mojega srca."

Jožica Polak, Brisbane, Queensland

OGLAS – Iščem žensko, staro od 55 do 65 let, brez obveznosti, da bi živila z mano v Lightning Ridgeu, NSW. Dobro bi bilo, da govorí angleško in vozi avto. Sem vdovec in mi je dolgčas biti samemu.

Albin, ph.: 068 290058

LETO OSTARELIH V AVSTRALIJI – Izseljenstvo je zgodba zase. »Kaj zdaj? In kam?« se sprašuje stara mama, ko z ramen odлага življensko breme daleč od rojstnega kraja. Hiša je odplačana, otroci so na sovjem, moža je vzela bolezen... »Kako sama sem na tem svetu, da bi vsaj lahko skočila k sestri, bratu ali sestrični na kavico, pa so tam daleč prek morja?«

Resnična ironija, neštetokrat ponovljena, kljub navideznemu zadovoljstvu v jeseni izseljeniškega življenja. V letošnjem letu ostarelih se slovenski upokojenci v Viktoriji bližamo tridesetletnici organiziranega krožka upokojencev v sklopu najstarejšega Slovenskega društva Melbourne. Številne čajanke, pikniki, izleti in prazniki so bili preživeti v veseli družbi prijateljev in znancev. Ženske in moški so s pridnimi rokami in zvestimi srci skozi desetletja opravljali požrtvovalno delo. V zadnjem desetletju so

postale razdalje že tako velikega Melbourna še večje, opešale so sile, na mnoga vrata je potrkala Matilda... Naše kulturno in versko središče je mnogim našim starejšim ljudem še komaj dosegljivo. Pa vendar je po službi božji izmenjava misli ob dobrem kosilu tako prijetno doživetje...

K drugim upokojenskim izletom smo pred nedavnim vključili ogled čudovite razstave cvetja v Ballaratu, ki je letos slavila stoletnico. Ballaraški upokojenci so ob tej priložnosti spletni cvetno preprogo v obliki zemljevida, po katerem se sprehodiš skozi sto let razstav begonij ob obali jezera tega lepega podeželskega mesta zlatkopov.

Ja, nekoč, pred mnogimi leti, sta me radovednost mladosti ali usoda pognali v svet.

Helena Leber, Melbourne, Vic.

Iz bogoslužnega koledarja katoliške Cerkve v Sloveniji za navadno leto 1999

Nameni apostolata molitve za september

- Splošni: Da bi se vsi, ki delajo pri sredstvih družbenega obveščanja, vse bolj zavedali svojih odgovornosti in si dejavno prizadevali za spoštovanje dostojanstva vsakega človeka, ustvarjenega po podobi Boga Očeta.

- Misijonski: Da bi se milijonom beguncev, zlasti v Afriki, lomil kruh Božje besede in zagotovil učinkovit program humanitarne pomoči in razvoja.

- Slovenski: Da bi naši časnikarji in kulturni delavci – verni in neverni – oblikovali kulturo srca.

Spomini

*Minile so zime
in poletja od takrat,
ko teto in strica
na Dolenjsko sem hodila
obiskat.*

*Bili so brezbrizni časi to,
z bratanci in prijatelji
se po travnikih podili smo.
Borovnice smo v gozdu brali,
tam za češnjo se skrivali.*

*Srečevale oči se z Juškom so,
kje so tisti časi,
nazaj jih več ne bo.*

Marjanca Kaplan, Norman Park, Qld.

izpod triglava

ŠE ENKRAT SPORED PAPEŽEVEGA OBISKA V MARIBORU - Sveti oče Janez Pavel II. bo pripravil na mariborsko letališče v nedeljo, 19. septembra, ob 10. uri. Nato se bo s papamobilom odpeljal v Betnavo, kjer ga bodo verniki pozdravili ob 10.30. Ob 11. uri se bo začela sveta maša, pri kateri bo ob papežu sodelovalo več kot 40 kardinalov, nadškofov in škofov ter več sto duhovnikov iz Slovenije, zamejstva in izseljeništva. Že v začetku maše bo papež Janez Pavel II. opravil obred beatifikacije. Po kratki predstavitvi Slomškovega življenja in izrečeni prošnji mariborskega škofa, naj se razglesi častitljivi božji služabnik Anton Martin Slomšek za blaženega, bo sveti oče to storil s posebno molitvijo. Nato bodo prinesli k oltarju relikvarij, v katerem bo delček svetnikovega telesa, razgrnili pa bodo tudi Slomškov portret. Po maši bo papež v Mariboru opravil molitev Angelovega čaščenja, nato pa bo tako kot vsako

nedeljo imel nagovor za vernike povsod po svetu, katerega redno prenašajo številne televizijske in radijske postaje z vsega sveta. Popoldne bo Janez Pavel II. opravil molitev na Slomškovem grobu, srečal pa se bo tudi z delegati slovenske sinode. Ob koncu obiska v Sloveniji se bo papež na mariborskem letališču srečal še z mariborskim županom ter se vpisal v zlato knjigo mesta Maribor, pred odhodom v Rim pa bo imel še kratek pogovor na štiri oči s predsednikom države. Z mariborskega letališča bo sveti oče z letalom odpotoval ob 19.30.

T. G.

ROMANJE TREH DEŽEL - V soboto po prazniku Marijinega vnebovzetja je v Taržizmu pri Vidmu v Italiji potekalo Romanje treh dežel. Tokratnega že 18-tega srečanja se je udeležilo nad tri tisoč furlanskih, italijanskih, avstrijskih in slovenskih vernikov. Tam so bili tudi ljubljanski nadškof in slovenski metropolit Franc Rode, pomožni škof Jožef Kvas in koprski škof Metod Pirih. Romanje je tokrat potekalo z gesлом Kristjani gradimo novo Evropo. Prireditelji so kraj srečanja izbrali z namenom, da bi skupaj z verniki iz sosednjih škofij praznovali 50-letnico tamkajšnjega Marijinega svetišča in z njim povezanega furlanskega duhovnega središča. Slovesnost se je začela s sveto mašo v štirih jezikih. Zbranim romarjem je spregovoril tudi nadškof Rode in pri tem pudaril, da Evropa dolguje svojo enotnost in obstoj krščanski tradiciji ter da je krščanstvo kulturna vez med evropskimi narodi, ki je ne more nadomestiti nobena politična ali gospodarska organizacija. Združena

Evropa je po Rodetovih besedah izliv in skupna odgovornost vseh narodov. Gostitelj srečanja, videmski nadškof Alfredo Battisti, pa je v svojem razmišljjanju pozval k oblikovanju nove evropske miselnosti. Nova Evropa po mnenju videmskega nadškofa ne bo mogla temeljiti na ekonomiji, temveč mora biti predvsem Evropa ljubezni in sožitja med narodi. Poudaril je, da mora novo Evropo v prihodnosti sestavljati vseh njenih 34 držav in ne le članice Evropske skupnosti. Srečanje treh dežel pripravlja izmenoma ljubljanska in videmska ter celovška škofija. Po lanskem srečanju v Bovcu, bo v jubilejnem letu 2000 tovrstno srečanje vernikov treh škofij v Krki na Koroškem.

T. G.

Slomškova založba je za priložnost proglašitve za blaženega izdala razglednico Slomška in papeža Janeza Pavla II.

V LJUBLJANI JE 16. avgusta umrl skladatelj, kitarist ter zbiralec ljudske modrosti in slovenskih narodnih pesmi Stanko Prek. Rojen je bil leta 1915 v Solkanu pri Novi Gorici. Poleg tega, da je bil prvi slovenski kitaristični koncertant, je vzgojil tudi prvo generacijo naslednikov. Kot skladatelj pa je napisal precej kitarskih, klavirskih, zborovskih in orkestralnih del ter samospevov.

T. G.

PASTIRSKO PISMO ŠKOFA

KAPELLARIJA - Na bližnjo beatifikacijo škofa Antona Martina Slomška se pripravlja tudi zamejski Slovenci na Koroškem. Dogodek pa ni pomemben le zanje, ampak za celovško škoftijo v celoti. Prav zato je tamkajšnji škof Egon Kapellari pastirskega pisma na praznik Marijenega vnebovzetja namenil Slomšku. V njem je orisal življensko pot svetniškega kandidata in njegove vezi s Celovcem. Zapisal je, da je Slomšek vzor ne le za svoj narod in deželo, ampak za vse krščanstvo. Odlikoval se je kot svetniški duhovnik, goreč dušni pastir, verski pedagog, pa tudi kot katoličan, ki je znal graditi in ohranjati mostove med Cerkvio in kulturo. Ob koncu pastirskega pisma je škof Kapellari povabil svoje vernike, naj se udeležijo slovesnosti v Mariboru. V pripravo na Slomškovo beatifikacijo se je vključil tudi koroški cerkveni list Nedelja, ki vernike sproti obvešča o dogodkih povezanih s to slovesnostjo. V nadaljevanjih pa izhaja tudi zgodovinska povest Tonče s Sloma, ki jo je napisal p. Bernard Ambrožič, nekdanji urednik Misli.

T. G.

SPODKOPAVANJE NEDELJE – Pri tradicionalni Marijini procesiji na Vrbskem jezeru je škof dr. Egon Kapellari grajal poskuse spodkopavanja nedelje. (V zadnjem času je vedno več takih poskusov v Nemčiji.) Kjer 'vlada imeti nad biti', tam se s tem neravnotežjem povzročajo 'opustošenja'. Opustošenja se kažejo ali v duši ali v kulturi, socialni strukturni in naravi. Škof je citiral nekega kritika razvoja v Nemčiji, ki je glede nedeljskega poslovanja trgovin govoril o 'koaliciji nekulturnih'. Pod pretvezo ekonomskih interesov se nastavlja 'sekira na korenine doslej kljub vsem prekinittvam skupne krščansko zaznamovane nedeljske kulture'.

Iz Nedelje, cerkvenega lista krške škofije

AVSTRALSKA SLOVENCA NA TV SLOVENIJA - V okviru nedeljskih oddaj na TV Slovenija z naslovom Večerni gost, ki jih vodi Aleksander Čolnik, so gledalci spoznali dva rojaka iz Avstralije. Prva gostja je bila strokovnjakinja za gojenje kožnega tkiva Jožica Paddle Ledinek, teden dni zatem pa se je predstavil avtor prve slovenske knjige v Avstraliji pesnik Bert Pribac. T. G.

Jožica Paddle Ledinek - predavanje v Sloveniji

PRED PREDJAMSKIM GRADOM pri Postojni so letos že petič priredili Erazmov viteški turnir. Na njem so se pomerili vitezi mečevalci iz Kranjske dežele, Laškega in Čeških dežel, nastopili pa so tudi lokostrelci. Tovrstna tekmovanja obujajo tudi v nekaterih drugih krajih, ki slovijo po gradovih.

T. G.

PATER IVAN T O M A Ž I Č , OSEMDESETLETNIK

Rojen je bil 17. 6. 1919 na Pregarjah (Brkini) in je po končani gimnaziji v Frascatiju pri Rimu stopil v red klarentincev. V vojnih letih 1939-1944 je študiral bogoslovje v tedaj Francovi Španiji. Leta 1953 se je preselil v klarentinsko skupnost na Dunaju, kjer je deloval med bolnimi in ostarelimi v bolnišnicah in domovih. Začel je tudi zbirati tam živeče slovenske študente in jim pomagati. Kasneje je uresničil zelo drzno idejo in ustanoval

visokošolski dom Korotan, ki ga je vodil dvajset let. Slovenskim študentom je več let podeljeval Slomškove štipendije, s katerimi so mlađi študentje lahko obiskali in spoznali domovino svojih prednikov. Do nedavnega je vodil dom Koper, kjer je nudil bivanje dvajsetim študentkam in marsikateremu Slovencu, ki je prišel na Dunaj.

Med Slovenci je pater Ivan Tomažič znan tudi kot organizator in mecen. Njegovo posebno prizadevanje pa je usmerjeno k spoznavanju in uveljavitvi zgodovinske podobe Slovencev kot potomcev davnih Venetov. Na to temo je 29. junija na Dunaju predstavil tudi svojo najnovejšo knjigo. Ob tej priložnosti je bilo odkrito spominsko obeležje, ki bo v prihodnje spominjalo, da je dom Korotan ustanovil pater Ivan Tomažič.

Iz revije Družina in dom, avgust 99

SREČANJE SLOVENSKIH OKTETOV - V Šentjerneju na Dolenjskem je bilo zadnjo soboto v avgustu že 19. srečanje slovenskih oktetov. Prireditev, na kateri je tokrat nastopilo 28 oktetov, so organizirali Sklad za ljubiteljske kulturne dejavnosti, društvo Srečanja oktetov Šentjernej in Šentjernejska občina.

T. G.

BLAGOSLOVITEV KAPELICE VPOLJANAH PRI OPATIJI – Pod Učko goro, v Poljanah pri Opatiji, kjer oče

Špelič preživlja svoj kratki oddih, bivajo izredno dobri ljudje. Na tem kraju je oče Špelič 18. 11. 1998 v videnju Kraljice miru prejel sporočilo, da si ona želi imeti tam svojo kapelico. To je takoj sporočil svoji gospodinji Anki Novak, ker so Novakovi lastniki te zemlje. Obvestili so ože prijatelje in tako smo na Marijino željo začeli takoj pripravljati prostor za kapelico. Z dvema prijateljema smo se lotili pospravljanja in pripravljanja prostora. Gospod Roman Selan in njegova žena Milka sta kapelico sezidala. Roman je po poklicu zidar, Milka pa medicinska sestra. Dobro viden prvi kamen spodaj je iz Medžugorja, kraja, kjer je oče Špelič imel svoje prvo srečanje z Marijo, drugi pa so s Kureščka in Svete gore. Kip Matere Božje pa je dar nemškega škofa, ki je obiskal očeta Špeliča. Na kapelici so tudi plošče z napisimi, ki se na priloženi fotografiji ne vidijo. Blagoslovitev kapelice je bila v

soboto, 12. junija 1999. Vsi smo bili izredno veseli, e smo izpolnili Marijino željo. Njena želja pa je vedno molite in pokorite se.

Stanko Šuštaršič, Slovenij

Milka Selan, domači župnik Luka Sučič, oče Špelič, Stanko Šuštaršič in Roman Selan

İŞÇEM SINА –

Moje ime je Nežka Vrenko-Peljha. Moj sin, TONI CWEK, me je nepričakovano zapustil leta 1962 in odšel v Avstralijo. Moje življenje se počasi izteka, vendar že več kot trideset let ne vem ničesar o svojem sinu. Naslovi, na katerih je Toni živel v Melbournu, so: 10

Clifton Street, Richmnod; 19 A'Beckett Street, Kew; 8 Robinson Road, Hawthorn; 20 Mason Street, Hawthorn in 67 Princess Street, Kew. Tony je delal kot bolniški strežnik v lokalni bolnici.

Za vsako pomoč se že vnaprej najlepše zahvaljujem.

Mama

Moj naslov je: Nežka Vrenko-Peljha, Pod gabri 1, 3000 Celje, Slovenia, Europe.

Novi slovenski kandidat za blaženega
Duhovna oporoka nadškofa Antona Vovka
Narekoval 29. junija 1963

Danes je god sv. apostolov Petra in Pavla. Zame je to najbolj srečen spominski dan življenja, saj sem bil na ta dan pred 40 leti posvečen v mašnika. Bogu neizmerna hvala za to. Veče milosti mi ni mogel dati.

Zaradi bolezni trpim. Ne vem, če še kdaj doživim načasno obletnico. Naj bo vse Bogu darovano! Za naše rehe in nepopolnosti, za blagor sv. Cerkve in posebej

naše drage ljubljanske nadškofije. Kar sem v delu in vrti storil pre malo, naj sedaj po božji dobroti dopolnim.

Hudo mi je, ko ne morem danes posvetiti ovomašnikov. Molim, da bi bili dobri. Ohrani jih, Gospod, in blagoslovi vse naše duhovnike! Neizmerno imam rad. Zato, ker so Gospodovi in zanj delajo in trpijo. Zelo mi je hudo, če sem bil kdaj s kom bolj trd.

Res, le potreba je to prinesla in moji zmučeni živci. Sproti sem rad odpuščal, vse pozabil, in za isto prosim tudi vse svoje drage sobrate. Pri vsaki sv. maši sem se vedno rad vseh duhovnikov spomnil, za vsakega umrlega sem takoj maševal. Nadvse bom srečen, če mi bodo duhovniki in redovniki vračali molitveni spomin.

Hudo mi je, ko letos zaradi bolezni ne morem na barme. Kako rad bi hodil po župnijah, rad preprosto govoril otrokom in odraslim. Vsak obisk katere koli župnije in slovesnosti je bil zame resničen oddih in pozivitev. Bogu za vse hvala!

Morda sem pred današnjim svetom in življenjem tudi kaj starokopiten. Res, pametnim novotarijam sem vedno takoj rad pritrtil, kar je pa božjega, mi je bilo vedno dragoo po starih načelih. Moja mladost ni poznala in uživala sedanjega načina življenja. Nisem smel niti misliti na kolo ne na izlete, moje opravilo je bilo v počitnicah trdo kmečko delo. Pod Triglavom sem doma, pa nikdar nisem bil v njegovem kraljestvu. Moji edini izleti so bili v dijaških letih ob nedeljah zjutraj na Brezje, vedno paš in navadno s čevlji v rokah. Pridružil sem se tudi rad vsaki procesiji za dež in lepo vreme na Brezje ali na blejski otok. Vse to je bilo že lepo – blagrujem Marijino kongregacijo, ki me je tako lepo varovala vso mladost in nadomeščala starše. Blažena jutra, ki so nas mlade dijake v Kranju vsak dan zbirala v farni cerkvi pri obhajilni mizi! Več so bila vredna kot tista v Št. Vidu, kjer je v poslopu stanovanja vabil zvonec. Žrtve in

Marijino varstvo so klesali poklic. Mariji čast in hvala!

Bog mi je priča, da na visoko škofovsko čast nikdar niti mislil nisem. Božja volja in izredne razmere so to prinesle. Čutim se nevrednega in v marsičem tudi nezmožnega. Pomaga pa mi Bog. Predvsem tudi s tihim zatajevanjem in tudi s trpljenjem. Da bi bilo le vse po božji volji.

Svojim sodelavcem in prav vsem, ki so mi pripomogli živeti in trpeti, iskrena hvala in zahvala. Zaupajmo v Gospoda! Molimo drug za drugega!

Tole sem narekoval sam. Ne v lastno hvalo, pač pa slavo Gospodovo. Amen!

nadškof

+ Anton Vovk

*Molimo za beatifikacijo
nadškofa Antona Vovka*

*O Bog, v škofu Antonu Vovku
si dal svojemu ljudstvu
dobrega pastirja in
pogumnega pričevalca
za vero v času preizkušnje;
prosim te, proslavi ga
pred vesoljno Cerkvio,
da bo pred nami
še močnejše zablestel njegov zgled
in bosta ob njem rasla naša vera
v twojo očetovsko previdnost
in zaupanje v Marijino varstvo.
Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.*

Pisma o slovenščini našim rojakom v Avstraliji, XIII.

Mirko Mahnič

Zdaj se pa le preselimo k 'slovnici', ko smo res že malo predolgo razpravljali o zgodovini in o posebnem značaju in lepoti naše »mile slovenščine« (Slomšek). Še prej pa seveda lepe pozdrave prav vsem, posebno gospe, ki je uredništvu sporočila, da rada prebira tole nepopolno pisanje. Vesel sem tega in se ji za pozornost lepo zahvaljujem.

Ko smo prišli v prvi razred osnovne šole, smo že znali tisti najslajši, najčistejši **materin jezik**. Spominjam se, bilo je leta 1926 – oh, kje je že to in kako star sem že – ko smo v prvem razredu imeli staro, izkušeno učiteljico Urnerjevo, ki nas je brž poučila, da se ob vaškem, pravzaprav družinskom govorjenju, ki naj ga spoštljivo ohranimo, tako je rekla, za zmeraj v svojem srcu in pameti, moramo naučiti še tako imenovanega **knjižnega jezika**, ki združuje vse Slovence v enotnem govorjenju in pisavi. »Boste videli, da se sliši malo drugače, pa ni težko in prav tako lepó,« je rekla. In potem nam je povedala, da se bomo učili črk. In zašumeli so svinčniki in zapraskala so peresa. Hvala vam, rajna naša gospa učiteljica, ki ste nas tako potrpežljivo učili 'pravilnega' govorjenja in pisanja.

Glasovi in črke

Vemo, da ima slovenščina 25 črk, vedeti pa moramo tudi, da ima glasov veliko več, ki pa zanje nimamo znaka (črke).

Črka e na primer zaznamuje v **knjižnem** jeziku vsaj pet glasov: nenaglašeni e (resnica); dolgi, a ozki é (pésem); dolgi, a široki ê (žêna); kratki (široki) è (kmèt) in polglasnik à (pas). (Slednji – polglasnik – sploh ni e-jevski, bliže je a-jevski barvi.) Poudarjam: v knjižnem jeziku. V narečjih je e-jevskih odtenkov še veliko več, cela množica. Tudi drugi knjižni samoglasniki se izkazujejo vsaj v različni dolžini (í, ï; á, à; ú, ù), o-jevski tudi v ožini in širini (ó, ô, ò) – móč, rôka, kònj. (Če se vam zdi zamotano, preberite, prosim, ta odstavek še enkrat.) O polglasniku smo, mislim vsaj, že govorili - revež nikoli ni imel svojega znaka – črke, čeprav je izrazito samosvoj glas. Zanj so pisatelji največkrat pisali črko i – a so dobro vedeli, da se ne izgovarja kot i: Vidic, Ipack, Prešerin – za Videc, Ipack, Prešeren.)

Tudi soglasnikov je več, kot jih zmorejo črke: začetni t v besedi tat ni isti kot končni t. Izreka soglasnikov je odvisna od položaja, v katerem stojijo; prilagaja se svoji soseščini, odvisna je od oddaljenosti od naglašenega zloga.

Torej: slovenskih samoglasniških in soglasniških glasov je veliko več kot je zanje črk. Tudi od tod pestrost naše govorice. Ali imamo črke za dz (Kocbek) ali za dž (v besedi enačba; izg. enadžba)?

Soglasniki se nam prikazujejo kot dvojčki: t-d, k-g, p-b, s-z, š-ž in se enako oblikujejo; razlika je le v tem, da se pri prvih glasilke zatresejo, pri drugih pa ne. Zato govorimo o nezvenečih in zvenečih soglasnikih. Pogosto slišimo zanikrno izgovaranje zvenečih glasov – ne zatresemo glasilk. (Slišimo spokom namesto zbgom.)

S črkami in zapisom smo zmeraj imeli skrbi. Naši slavn protestanti v 16. stoletju so uporabljali bohoričico – za c, č, s, š, z, ž so pisali z (konez), zh (zhlovek), ſymrt, Jh (jhiba), s (sakon), sh (shetev). V Prešernovem času sta dva moža izumila svoj črkopis: metelčico in dajnčico, vendar se njun izum ni prijel. Prijela pa se je – sredi prejšnjega stoletja – gajica s svojimi strešicami (č, ž, š). V veljavi je še danes.

Zlogi in besede

Sestavni deli besede so zlogi: lahko en sam, lahko dva, trije, štirje, pet, šest zlogov. Govorimo o enozložnih in večzložnih besedah. (Bog, ro-ka, ve-se-lje, ob-čut-lji-vost, ko-ko-daj-sa-nje, za-po-ve-do-val-nost...) Vsak zlog ima po en samoglasnik in po en, dva, tri soglasnike (le-po-ta, pra-vi-ca, ko-rist, stvar-stvo...) Z zlogi (npr. končnice) besede lahko širimo, zmanjšujemo, spremojamo pojem in vsebino. (Sem sodi imenitno jezikoslovno poglavje, ki mu pravimo besedotvorje.)

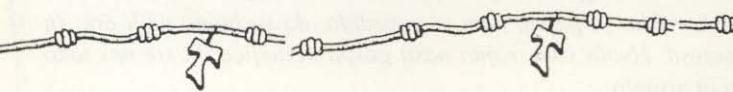
Besedo po potrebi (npr. na koncu vrstice) lahko prelomimo, a zaželeno je, da pri tem ne poškodujemo naravne sestave zloga (npr. vest-nost, ne: vestn-ost). Ohlapno pisanje dopušča možnost, da besedo razločimo (razdelimo) na kateremkoli mestu ne glede na omenjeno pohabo.

Minilo je leto, spet sem na otoku, od koder vas lepo pozdravljam, enako škržati.

SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI

MARIJA KMETOVÁ

12

Tako so hodili bratje in si pridobivali novih tovarišev. Frančišek pa je hodil ob reki Velino in obiskal kraje Stroncone, Cantalice, Poggio Bustone in Greccio. Povsod je videl, kako ni skoraj v nobenem človeku strahu božjega in ljubezni do Gospoda. Povsod so živele strasti mesa in ošabnost je slepila oči. Zatorej je bilo Frančišku kakor bi prišel med pogane. Učil in pridigoval je, da bi zaustavil brezkončno in krivo pot strasti in poželenja. Čez nekaj časa se je podal v samotne gore in je bival v votlini pri Poggio Bustone. Globoko pod njim so zijali prepadi in šumeli hudourniki, nad njim je šustelo listje in so se izpreletavali sokoli. Frančišek je padel na kolena in se je videl, kako je nekoč živel v grehotah, in neskončno hudo mu je bilo. Molil je: »Kdo si Ti, moj ljubi Gospod in Bog, in kdo sem jaz, nevredni črv, Tvoj služabnik? Moj ljubi Gospod, tako rad bi Te ljubil! Gospod in Bog, Tebi darujem svoje srce in telo in bi rad, pa ne vem kako, da bi še več storil iz ljubezni do Tebe!« Videl je neskončnega Boga, Stvarnika, kako je vse ustvaril, kako je najmanjša bilka Njegova in jo pozna, in je Njegova najdrobnejša žilica slehernega hroščka in On ve zanjo in sliši bitje srca še tako neznatnega življenja. In On ve, koliko je peska v morju in koliko ga je v puščavi in pozna najmanjšo barvo in senco sleherne cvetke. Pa pozna in so Njegove vse te visoke gore in mogočna skalovja in je Gospod vseh voda in vodic in oblakov in megljic. Pa je Oče, ki je ustvaril vse zvezde in je to veliko sonce pripel na nebo. »O Bog,« je zavzdihnil Frančišek, »in jaz, glej, sem tak grešnik, da ni večjega na svetu in tako ljubim zlo kakor nihče drugi. Gospod, bodi milostljiv meni

ubogemu grešniku!« A Gospod mu je odvrnil v duši: »Ne boj se, moj sin – tvoji grehi so ti odpuščeni!« »Vse upam od Tebe, Gospod,« je zavzdihnil Frančišek in blagoslov se je izlil vanj, da je bil pripravljen na vse. Spet je odšel z gore, hodil od kraja do kraja in ljudje so ga poslušali in mu sledili.

V Rieti je Frančišek srečal viteza, ki mu je bilo ime Angelo Tancredi. Nekaj mu je reklo v srcu, da ga Bog pošilja, pa je nenadoma zaklical na ves glas, da so vsi obstali in se zazrli v bosega spokornika:

»Zadosti dolgo si imel pas, meč in ostroge! A zdaj je prišel čas, da imaš namesto pasu vrv, namesto meča križ Ježusa Kristusa in namesto ostrog – prah in blato! Pojd za menoj in v vojski Kristusovi napravim viteza iz tebe!«

Angelo Tancredi je skočil s konja in se je brez pomisleka pridružil Frančišku, da so ljudje vzklknili: »Očaral ga je!« in se razpršili na vse strani.

V Porcijunkuli so se sešli čez več mesecev dela vsi Frančiškovi bratje, trudni spokorniki. Prisrčno so se objeli in pozdravili, pokleknili pred Frančiška, ki jih je blagoslovil in dejal:

»Moji ljubi bratje, vitezi Gospodovi!« Solze veselja so mu zadušile besede. Sedli so v travo in pripovedovali drug drugemu, kar so doživelji. Hudo je bilo, a ko so bili spet vsi skupaj in pri Frančišku, je bilo pozabljeno vse in kakor otroci so bili veseli sonca in rož. Ljubili so se kakor ljubi mati svoje otroke. Niso vedeli, kako bi postregli drug drugemu. Če je kdo slučajno izgovoril kako besedo z nejveljko, brž je prosil odpuščanja, in vsi so iskali prilike, da bi se mogli ponizati drug pred drugim.

C. RIVO TORTO

Frančišek pa je mislil, kam bi krenili, ker je bilo premalo prostora za vse pri Porcijunkuli. Spomnil se je majhnega posestva križarjev ob potoku Rivo Torto. Tu je bilo nekaj lopic, ki so bile bolj podobne stajam kakor pa bivališčem za ljudi. Po posredovanju brata Morica, ki je bil prej član križarjev, je dobil Frančišek dovoljenje, da se sme naseliti v Rivo Torto. A tako malo je bilo prostora v tej staji, da je moral Frančišek s kredo napisati imena posameznih bratov na tramovje, da so vedeli, kje je prostor za slehernega brata. A tu ni bilo cerkve niti kapelice.

»Lesen križ postavimo,« je svetoval Frančišek, »in ondi molimo. Gospod že ve in mu bo tudi tako všeč. Kdor bi pa hotel biti sam zase, glejte, vodi od tu steza na Monte Subasio, kjer je polno votlin, pripravnih za molitev in razmišljjanje.« Tem votlinam je dejal 'carceri', to je: ječe.

In so molili očenaš, hodili na delo, in če niso prejeli ničesar za svoje delo, so šli od hiše do hiše in prosili kruha. Spet so godrnjali ljudje. Včasih niso bratje ničesar dobili in so bili lačni. Tedaj se je pač pripetilo, da je bilo temu in onemu hudo in se je spomnil svojega nekdanjega bogastva. Frančišek je tako žalost vselej opazil na obrazu bratov, pristopil je in se prisrčno razgovarjal z njimi, dokler se ni zjasnilo lice slehernemu izmed njih. V deževnih dneh je bilo najhuje. Tedaj je bila meglja vsenaokrog, pota so se razlezla in v blatu so mezikale mlakuže. Skozi preperelo streho so padale kaplje, lezle so po tramovju, padale na glavo bratom, se zbirale v lužah na tleh. In nikjer stola ne postelje ne mize in tudi knjige ne kruha nikjer. K lesenemu križu so se zatekli. Sklonili so se v dežju in moči in so videli vodene kaplje in so mislili, da so to krvave kaplje iz telesa Odrešenikovega.

»Kako je dobro nam v primeri s Teboj, o Kristus, ki smo grešniki, Ti pa si bil nedolžno Jagnje božje!« Tako so pili mir in tolažbo iz misli na trpljenje svojega Stvarnika, in Frančišek jih je še bodril in jim povedal:

»Gospod pravi v evangeliju: Pazite, da ne zaide skopost in skrb za hrano v vaša srca! Zatorej ne sme nihče izmed nas nikjer in nikoli sprejeti denarja niti za obleko ne za knjige, niti da mu kdo plača njegovo delo. Le če je bolezen in je potreben pomoči. Ne smemo spoštovati denarja in ga čisliti, temveč nam bodi kakor kamen na cesti. Če pa vidite, da so kje gobavci v stiski, tedaj smete nabirati denar zanje. Sami zase pa se bojte denarja.«

Frančišek je videl, da gredo besede bratom v srce, in je nadaljeval:

»Pazite vsi, da boste ponižni in revni, kakor je bil naš

Gospod Jezus Kristus, in slušajte besede apostola: Dovolj vam bodi, da niste lačni in ste oblečeni. Veseli bodite, če pride med majhne in zavržene ljudi, če ste med ubožci in nebogljenki, med bolniki in gobavci in berači. Če je potrebno, pojrite in prosite vbogajme. A ne sramujte se tega, temveč pomislite, da je obliče našega Gospoda Jezusa Kristusa, Sina živega, vsemogočnega Boga, postal trdo kakor kamen in da se ni sramoval. Bil je reven in kakor tujec in je živel od miloščine in so tako živeli tudi preblažena Devica in Njegovi učenci. Kadar pa vas ljudje zasramujejo in vam ne podarijo ničesar, tedaj bodite Bogu hvaležni za to in vedite, da ne pade sramota na vas, ampak na one, ki vas sramotijo. Zakaj, miloščina je dedičina in je pravičnost, ki smo jo dolžni revežem in ki nam jo je pridobil naš Gospod Jezus Kristus.«

In bratje so si zapomnili besede Frančiškove in so po njih živeli. Ljudje so kmalu izprevideli, da Frančiškovi tovariši niso lenuhi in hinavci, in so jih radi sprejemali v delo. Ponoči so jih slišali, kako so na glas molili in hvalili Boga. Tudi se niso zmenili za sijaj sveta in niso bili radovedni. Ko je bil prišel cesar Oton na poti v Rim mimo, ni šel nihče izmed bratov pogledat njegovega sijaja. Frančišek je poslal nekega brata za njim, da je povedal cesarju, kako minljiva je posvetna čast in se ni zanesti nanjo.

Frančišek pa je hotel popraviti hišo božjo, Cerkev Gospodovo, in zato je sklenil, da pojde v Rim k papežu. V samotnih dneh v Rivo Torto je premišljal, kako bi sestavil nekako pravilo za svoje brate, saj je vedel, da bo moral v Rimu jasno povedati, kakšna so pota njegove družbe.

»In tudi dobro je,« je dejal Frančišek pri sebi, »da vedo moji bratje prav natančno, kako jim je živeti tudi tedaj, kadar so sami in kadar bodo zares sami.« Se nadaljuje

p. Bazilij

TONČEK IZ POTOKA

Mladinska povest

Riše: Zorka Černjak

Seveda, lahko se smeje, ko bo sama zadrdrala kot materin kolovrat... Uh! Prav to se zdi Tončku najhuje, da ga bo Neža prekosila. Ta nežasta Neža, ki si še konja ne upa pobožati po gobcu in ga nato s slamico poščegetati v nosnico. Kaj bi dal, da bi se ji zateknilo?! Vse svoje frnike, kar jih ima...

Učitelj Kovač pa je že pokazal s palico na Pintarčkovo Nežiko ter ukazal: »Drobižek, vstani brž in pokaži, kaj si se naučil!«

Sveta mučenka Neža ni mogla bolj junaško stati pred rablji, kot je tistikrat v prvi klopi stiške šole stala njena potoška varovanka in zviška gledala na svojega brata, ki je že spremenil barvo. Nato je odprla kljunček in začela kot očenaš pesem o jagnjetu:

*Mlado jagnje, lepo belo
gre za materjo veselo,
skače s parkeljci, drobni,
tam po trati se vrti.*

*Mati pravi: Ne, ne skakaj,
tam po bregu se ne takaj,
lahko si kaj narediš,
šibko nogico zdrobiš!*

*Jagnje matere ne sluša,
rajši samo sebe skuša:
se prekucne v jamico
in si zlomi nogico...*

*Jagnje nogico zlomilo,
glasno jokalo in vpilo:
Oj, otroci, ubogajte
svoje skrbne matere!*

Učiteljev obraz se je dobrohotno raztegnil. Mož si je zadovoljno pogladil brado, a nato pobožal Nežiko po zmršenih laseh: »Vidite otroci, najmanjši so najbolj pridni!«

Tonček pa je lezel skupaj, da ga skoraj ni bilo videti

izza klopi. Najraje bi se udrl v tla. Zdaj zdaj bo učiteljev glas poklical njega in potem...

Res se je šolnik obrnil vanj in se mu očetovsko nasmehnil:

»Tonček zna pesmico gotovo prav tako lepo kakor Nežika. Saj sta se skupaj učila, kajne?«

Ko bi takrat videli glavici potoških dveh! Istočasno sta zmingali, kakor bi bili na vrvici. Tončkovaje v upanju, da bo odšla s tem nevihta vendarle preko nje, odločno prikimala. Kot bi se dvojčka zares vse popoldne učila pesem. In Nežina repica je istočasno odkimavala, kakor bi za to pričakovala goldinar.

Obraz gospoda Kovača se je v trenutku zresnil.

»Zdaj naj pa vem, kateri laže!« je dejal in oči so mu zabliskale proti zardelemu Tončku, ki je debelo požiral sline. Kadar je namreč stiški učitelj zaslutil laž, ni poznal nobene šale. In pesmica...

»No, kar začni, Tonček, če sta se zares s sestrico skupaj učila!«

Strela je udarila.

Tonček je vstal. Nekaj časa je bilo v razredu vse tiho, nato je začel nesrečni šolarček: »Jagnje lepo, lepo... Lepo belo...«

»No, še enkrat! – Mlado jagnje...« je pomagal učitelj.

»Mlado jagnje lepo belo... lepo belo...

zlomi parkeljce veselo...«

Gospod Kovač je segel na mizo po palico. Ojej!

»Hi, hi, hi!« si je škodoželjna Neža skrila obraz v dlani. A je tisti trenutek dobila s šibo preko hrbta, da jo je smeh na mah minil.

»Najprej ti, ki škodoželjno privoščiš bratcu! Zdaj pa še ti, ki si me hotel potegniti za nos in se nisi naučil pesmice! Prav tak si, kot je bilo neubogljivo jagnje, da veš!« se je razhudil učitelj. In že je padalo po Tončku, da je tenko zacvilil.

Navadno je zvil gospod Kovač porednega čez koleno in mu jih nametal po zadnji plati. Kadar pa se je razjezil, ni gledal, kam prileti. Tudi Tonček jih je dobil na vse strani, kolikor ga je pač gledalo iznad klopi. In padalo je, dokler se ni kupček pogreznil pod klop in je začela šiba doneče udarjati po lesu...

»Tako, zdaj pa kar čepi pod klopo in se deri na mile viže. In sram naj te bo, da veš,« je bil zadovoljen stiški učitelj.

Tončku ni bilo treba povedati dvakrat. Tulil je že, da bi zlezel izpod klopi, ga je bilo sram. Zato je najprej uščipnil sestro Nežo v boso nogo: samo ta ga je tako

Aha! Se je že domisli!

Tonček je najprej v naglici preletel minuli dogodek. Kam je padalo? Tudi na glavo? Seveda! Vsaj mimogrede je zaplesala palica nad ušesom. Še zdaj mu brni... Načrt se bo torej posrečil.

In paglavec je segel s prsti med svoje lase, ki so skrivali komaj rahlo zaceljeno brazgotino. Prejšnji teden se je udaril v mlinu ob tram, da se mu je takoj ulila kri. Ker rane ni pustil pri miru, se mu je krasta precej razlezla po glavi. Zdaj mu je prišla prav. Nepridiprav ni čisto nič pomisljal: temeljito si je skrampal rano, da je moral pošteno stisniti zobe od bolečin, ki so bile občutno hujše kot udarci učiteljeve palice. A Tonček ni mislil na bolečine. Samo da bo šomaštra spravil v strah, pa bo vse v redu!

Potem je potoški najmlajši zlezel izpod klopi in z narejeno skrušenostjo ter z nagnjeno glavico prav pobožno obsedel poleg sestre. Saj je skoraj ihteti pozabil od samega pričakovanja...

Gospod učitelj je medtem mučil s pesmico dolgega Pavla. Vsak čas bo zapelo po fantovem hrbtnu. Tedaj pa...

»Jemnasta, Tončku teče kri,« je polglasno šepnila sosedka Pintarčkove Nežike.

Neža je pogledala brata in se vidno prestrašila. Bog se usmili! Saj ima res ves obraz krvav, taki potočki mu polze izpod razmršenih las po čelu.

Otroci so začeli drug drugega suvati in končno je ves razred kazal na nesrečnega Tončka, ki se je držal kot najbolj nedolžen izmed vseh. Naš angelček!

»Kri, kri... Tonček je krvav...«

Končno se je ozrl tudi učitelj in razpotegnil goste obrvi. Takoj je pozabil na dolgega Pavla, ki jo je vsak trenutek skupil. Stopil je do prve klopi in vprašal potoškega dečka: »Kaj pa ti?«

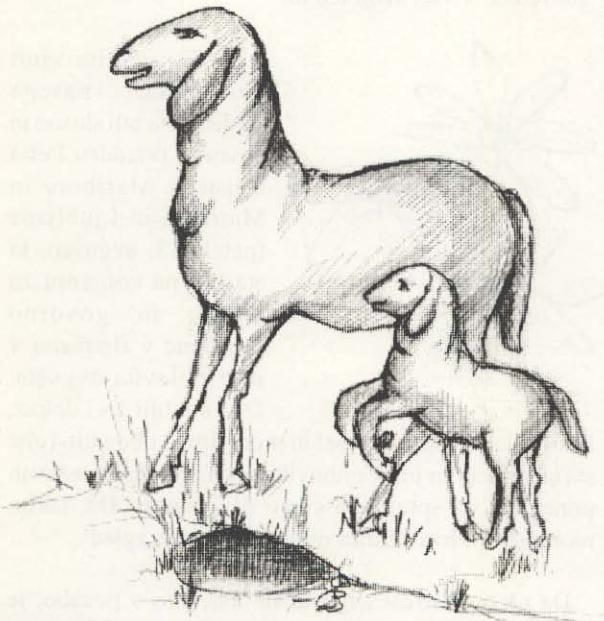
»Vi ste me – s palico!« je zatulil Tonček. Kljubovalna ihta je divjala v njem, pa tako da je še učitelja ob pogledu na kri speljala na led.

Nenadoma je postal šomašter Kovač ves mehak in dober. Odložil je strašno palico na mizo in prikel svojo žrtev za roko. Očetovsko je peljal Tončka venkaj, a razred je postal tih kot grob.

Pri samostanskem vodnjaku je učitelj zmočil svojo rutico in sam izpiral krvavečo glavo. »Vsaj povedal bi mi, da imaš kraste na glavi,« se je skoraj opravičeval.

»Ko pa mi niste dali časa...« je med jokom izustil Tonček in pustil, da mu je močil rano. Ah, kako dobro de! Pa ne zato, ker ga hladi, ampak ker mu je nakana tako sijajno uspela.

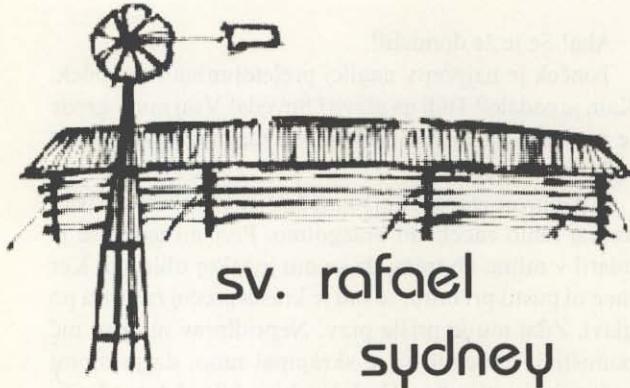
Se nadaljuje

grdo izdala, da se ni naučil. Poskočila je kot koza in dobro, da ji je učitelj kazal hrbet, sicer bi Tonček dobil novo mero...

Kaj pa zdaj? Saj prehudo ravno ni bilo. Toda sramota, sramota ga je bolela... In vsega je kriva nežasta Neža! Pa tudi sitni in natančni šomašter! Le Tonček, ta nedolžni Tonček ne! Sam sebi se je smilil.

Čustvovanje s samim seboj je kmalu izpodrinila misel, ki ga je v trenutku dodata zaposlila: Le kaj bi zagodel hušemu učitelju Kovaču?

P. Valerian Jenko, OFM; p. Filip Rupnik, OFM
St. Raphael Slovenian Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P.O.Box 280, Merrylands, N.S.W. 2160)
Tel.: (02)9637 7147 Fax: (02)9682 7692

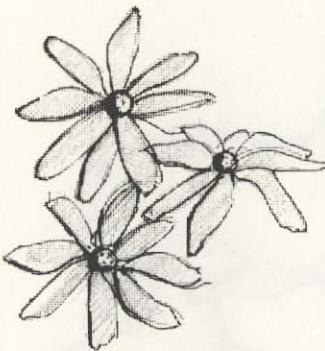
In kaj je bilo zadnje čase novega pri sv. Rafaelu v Merrylandsu? Življenje je kljub delovnemu dopustu p. Valerijana teklo naprej. Bilo je pestro, da se ga je še Bog mogel veseliti.

V nedeljo, 1. avgusta, je bil pri nas znani oktet Suha s Koroške. Pevci so že med sv. mašo prepevali in dokazali, da jim je petje v cerkvi življenje. Po sv. maši so imeli v dvorani koncert, trio Lipuš pa je pred koncertom in po njem razveseljeval poslušalce, ki so dokaj dobro napolnili dvorano. Sami so bili zadovoljni in veseli, da so lahko nastopili v našem Verskem in kulturnem središču Merrylands. Tudi poslušalci smo jim bili hvaležni za bogastvo, ki so nam ga darovali. Hvaležni smo bili tudi g. Cvetku Faležu, ki jih je ne le spremjal, ampak tudi vozil iz kraja v kraj. Ob tem lepem srečanju se je marsikom ponudila priložnost, da je poživil poznanstvo ali navezel prijateljske stike z našimi Korošci.

Smo v času intenzivnih priprav na Olimpijske igre v Sydneyju. Zato smo bili deležni že ponovnega obiska predstavnikov iz Ljubljane. Tokrat sta prišla gospa Vesna Nahtigal iz Centra za promocijo turizma, doma v Preddvoru pri Kranju, in g. profesor Vladimir Pezdirc, ki bo imel na ramenih skrb za ves potreben design. Poleg srečanja v verskem in kulturnem središču, sta šla s častnim konzulom Slovenije g. Fredrijem Brežnikom, ki je ataše za Olimpijske igre, na kosilo na slovensko društvo in po kosilu in kratkem razgovoru še v klub Triglav, kjer je bilo eno pomembnejših srečanj.

Pridružili smo se veselju našega pisatelja g. Ivana Kobala, ki je 29. julija dobil prve izvode svoje najnovejše knjige *The Snowy – Cradle of a New Australia*. Nad dvajset se jih je 17. avgusta z avtobusom odpeljalo v Canberro na slovesno predstavitev knjige. Tako so se mu zahvalili za njegovo delo, da njihove in žrtve njihovih prednikov ne bodo šle v pozabó.

Vmes smo imeli tudi mizarja Lojzeta, ki je naredil police za knjige, za katere ni več prostora v knjižnici. Da bo za Marijin slovesni praznik v cerkvi sv. Rafaela res lepo, je že kmalu zjutraj, v petek, 13. avgusta, poskrbel naš električar Henrik Stariha s svojimi starši in sestro. Na pol 'slepim lustrom' je bilo treba zamenjati žarnice, marsikaj popraviti in vse očistiti. Preveč dela je bilo, da bi lahko vse končali istega dne. Vsaj kakšen dan dela je še ostalo za ureditev svetlobnih teles. In ko bo Henrik vse to popravil – upamo, da kmalu – bo cerkev spet 'zacvetela' v vsej svoji lepoti.

Med zanimivimi obiskovalci našega središča sta bili slušno in govorno prizadeti Petra Rezar iz Maribora in Marjetka iz Ljubljane (petek, 13. avgusta), ki sta bili na kongresu za slušno in govorno prizadete v Brisbanu v prvi polovici avgusta.

Obe sta bili živi dokaz, kako je lahko človek vesel in more druge obogatiti (obe sta učiteljici) ter jim v njihovih največkrat malih težavah pomagati, da sprejmejo svojo drugačnost. Da, takim moramo biti hvaležni za njihov pogum in zgled!

Da ne bi pestrost avgusta šla kar tako v pozabó, je poskrbel Triglav s tekmovanjem harmonikarjev in balinarjev na sam praznik Marije Vnebovzete. Med najmlajšimi se je povzpel k vrhu Erik Toni iz Melbourna. Mnogi iz skupin balinarjev in harmonikaši s spremjevalci so s svojo navzočnostjo popestrili nedeljsko praznično sv. mašo. Med njimi je bila tudi pesnica ga. Jožica Polak z Zlate obale, ki je v dvorani ponujala svojo knjigo *Tiki glas iz globočine srca*. (Printed in Brisbane, Australia, 7th June 1999). Pozor! Nekaj njenih knjig je bralcem na razpolago pri sv. Rafaelu in v drugih verskih središčih v Avstraliji.

Toda k veselju v teh zadnjih dneh je kanilo nekaj kapljic pelina. Medtem, ko so se nekateri iz Zlate obale odpravljali na pot domov, je prispela vest, da je Leonu Klemenu resno ponagajalo srce in ga spravilo v bolnico, medtem ko je bila njegova žena Mirjam v Sydneyu v Merrylandsu.

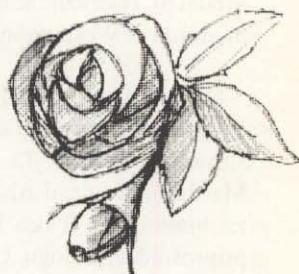
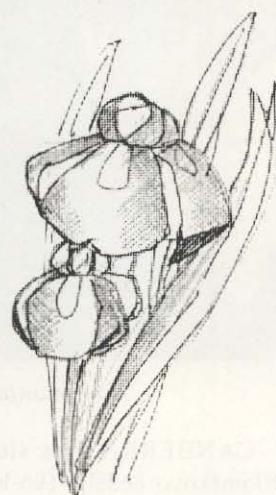
Kakor sta Maks in Angela Mikuletič velikodušno poskrbela, da sem lahko šel na božjo pot k Mariji Schoenstattski v Mulgoa (kjer bo decembra, upajmo, kratka duhovna obnova za žene), tako je gospa Angela povedala, da mi je pripravljena pomagati pri uvajanju v razumevanje angleškega jezika in uporabi računalnika tudi pri tiskanju in oblikovanju Nedelje.

Nemogoče si je misliti, da v celiem mesecu ne bi bilo pogrebov. Mnogi že ugotavljamo, da so tisti, ki so prišli v Avstralijo v prvih letih po 2. svetovni vojni, dosegli visoko starost in se selijo domov k Očetu. V tem času sta se preselila dva.

FRANC POLAK se je rodil 27. 3. 1915 v vasi Brezovec/Šempeter pri Celju. Izselil se je v Avstralijo in se tukaj leta 1956 poročil z Ljudmilo (Milko) Urbič iz Grabovega pri Cerknici. Imata dve hčerki: Veroniko, por. Smith, ki ima tri otroke, in Tanjo, por. Fusca, z dvema otrokomoma. Družina Polak živi v Sydneyu v Qurkers Hillu.

Franc je umrl v bolnici Mt. Druit v petek, 30. j. ulija, pokopali pa smo ga na slovenskem delu pokopališča v Rookwoodu po sv. maši, ki je bila pri sv. Rafaelu v sredo, 4. avgusta. Pokojni Frank zapušča ženo Milko in hčerki Veroniko in Tanjo z družinama, v Sloveniji pa brata Toneta, zadnjega izmed desetih otrok.

ANDREJ MAVRIČ se je rodil 18. 9. 1921 v Vrtači/Zapotoku nad Kanalom ob Soči. Leta 1952 je prišel v Avstralijo in se tu poročil z Avstralko Rozo. Družina živi v Sydneyu v Leichardtu. Andrej je po daljši bolezni umrl v bolnici 11. avgusta; pogreb pa je opravil italijanski

duhovnik v Rookwoodu v torek, 17. avgusta 1999. Pokojni zapušča ženo Rozo in sinova, ter brata Florijana in sestro Mihaela.

Vsem, ki žalujete za Francem in Andrejem izrekava s patrom Valerijanom iskreno sožalje in zagotavljava molitveno pomoč pokojnim in žalujočim!

Iz dnevnega zapisnika pobral p. Filip

KRSTA

DYLAN JAMES KOPRIVEC, Barrack Heights, NSW. Oče Robert, mati Suzie, roj. Sibevska. Botra sta bila Štefo in Tala Jovanovski. – Cerkev Vseh svetnikov, Figtree NSW, župnija Unanderra, 22. avgusta 1999.

ERICA MARTA CAPES, rojena 4. julija letos, hči Tanye Albrecht in Deana Capesa, je bila krščena v cerkvi Dobrega pastirja v Townsville. Botra je bila Emily Miles, priča krsta pa Leigh Bilson. Krstil jo je p. Metod Ogorevc. Na krst so iz Melbourna prišli tudi Tanjini starši Minka in Janez Albrecht.

Novorojenčkoma, staršem in botrom iskrene čestitke ob prejemu zakramenta sv. krsta!

POROKA

STEVEN DOUGLAS BELL, Yagoona, NSW. Sin Dougla Graema in Anne Margaret McAuliffe – rojen v Fairfieldu, krščen in birman v župniji sv. Mihaela, Baulkham Hills, NSW, in IRENA BOLKO, Yagoona, NSW. Hčerka Bruna in Lidije, roj. Venika. Rojena v Auburnu, krščena pri sv. Rafaelu v Merrylandsu, birmana v župniji Kristusa Kralja, Bass Hill, NSW. Priči sta bila John O'Reilly in Rose Lizzio. Sv. Rafael, Merrylands, med poročno mašo 28. avgusta 1999.

Mlademu paru iskrene čestitke z željo za obilico božjega blagoslova na skupni življenjski poti.

MALO ZAMENJAVE – V času moje odsotnosti, ko sem nadomeščal p. Metoda v Kewju, je tukajšnje versko središče kar dobro vodil p. Filip. To je bilo zanj prvič ‘po svoje’, ko je moral skrbeti za vse, kar je bilo na dnevnom redu. Hvala lepa p. Filipu kot tudi vsem, ki ste mu pomagali na kakršen koli način.

ROMANJE K SVETIŠČU BL. MARY MACKILLOP imamo v načrtu v četrtek, 9. septembra 1999. V kapeli Blažene Mary MacKillop bomo imeli ob 10. uri mašo in potem ogled novourejenega muzeja, ki prikazuje njen delo in življenje. Z železniške postajo v Merrylandsu odpotujemo z vlakom ob 8.32 zjutraj. Ob 9.10 pridemo na glavno železniško postajo na tiru 17, nato presedemo na vlak za North Sydney na tiru 16 (ta vlak vozi vsakih pet minut). Okrog 9.25 pridemo na postajo North Sydney. Ta postaja je druga na drugi strani mosta. Nato gremo po Miller ali William St do križišča, naslov je: 7 Mount St. Pridružite se nam tudi iz drugih delov Sydneyja in morda iz Wollongonga.

NEDELJA, 19. SEPTEMBRA 1999, bo z zlatimi črkami zapisana v zgodovino našega naroda in posebej slovenske Cerkve. Ta dan bo papež Janez Pavel II. v Mariboru proglašil ANTONA MARTINA SLOMŠKA za blaženega. Tako bo naš narod imel domačega priprošnjika pri Bogu. Upajmo in molimo, da bi Slomšku sledili še drugi, med katerimi so škof Friderik Baraga, p. Vendelin Vošnjak, škof Anton Vovk, Lojze Grozde, škof Janez Gnidovec. Priporočajmo se jim v raznih važnih zadevah, da se izkažejo kot priprošnjiki pri Bogu. V domovini bodo imeli devetdnevnico kot duhovno pripravo na Slomškovo proglašitev blaženim, v Merrylandsu pa bomo imeli tridnevnico v četrtek, petek in soboto, 16., 17. in 18. septembra; v nedeljo, 19. septembra, pa bo ob pol desetih dopoldne slovesna peta maša.

CAR RALLY bo tudi letos, in sicer na Slomškovo nedeljo, 19. septembra. Organizatorja sta lanska zmagovalca Martin Danev in Marko Slatinšek. Letos bo ta prireditev že deveto leto. Mladino vabimo, da se prijavite za to tekmovanje dva ali vsaj en teden pred 19. septembrom. V preddverju dvorane je spominska plaketa z imeni zmagovalcev Car Rallyja.

ROMANJE V PENROSE PARK bo v soboto po Slomškovi nedelji, 25. septembra. Ob enajstih dopoldne se zberemo pri starem poslopu. Nato gremo v procesiji k slovenski kapelici, kjer bo sv. maša v čast novemu blaženemu Antonu Martinu Slomšku. Nato sledi odmor

in okrečilo. Ob dveh popoldne bodo pete litanije in pobožnost pri lurški votlini, nato razhod in vrnitev domov. Pričakujemo tudi rojake iz Wollongonga in Canberre. Iz Merrylandsa bo odhod s posebnim avtobusom ob devetih dopoldne. Prijaviti se je treba čim prej.

25. MLADINSKI KONCERT bo letos v soboto, 2. oktobra ob pol petih popoldne v dvorani kluba Planica, Springvale, 11. Soden Road, Bangholme, Vic. Potujemo z manjšim avtobusom, prijave pošljite čim prej v Merrylands.

DUHOVNA OBNOVA ZA ŽENE bo na Mount Schoestatt, Fairlighte Road, Mulgoa, od petka, 3. decembra, do nedelje, 5. decembra. Vabimo vas, da se prijavite p. Filipu, ki bo duhovni vodja. Spet imate priložnost, da nekaj dni preživite v tihoti in poglobite svoje duhovno življenje. Mogoče je, da se boste rešili kakšnega problema, ki vas že dolgo muči.

Na romanju v Penrose park, 13. 5. 1999

CANBERRA ima slovensko službo božjo na Slomškovo nedeljo (ko bo proglašen blaženim), 19. septembra ob šestih zvečer. Kraj je cerkev sv. Petra in Pavla, Boake Place, Garrna, ACT.

FIGTREE ima slovensko službo božjo na drugo in četrti nedeljo v mesecu. Torej 12. in 26. septembra in nato 10. in 24. oktobra, vedno ob petih popoldne.

NEWCASTLE pride spet na vrsto 31. oktobra ob šestih zvečer v Hamiltonu. Po maši srečanje v dvorani.

ZLATA OBALA pride spet na vrsto za slovensko službo božjo v soboto, 16. oktobra, ob 7.30 zvečer v cerkvi Srca Jezusovega, Fairway Drive, Clear Waters Island, Merimac, Qld. Lepo vabljeni!

PLANINKA, Cornubia, Qld, ima slovensko službo božjo v nedeljo, 17. oktobra ob pol enajstih dopoldne. Ker se bliža mesec november, bodo po maši pri kapelici molitve za vse pokojne v državi Queensland. To je tretja nedelja v mesecu, ko je na sporedu tudi piknik. Lepo vabljeni!

ŽEGNANJE IN PRAZNOVANJE ZAKONSKIH JUBILEJEV bo pri sv. Rafaelu v nedeljo pred njegovim praznikom, 26. septembra. Zakonske pare, ki imajo letos pomembne jubileje, deljive s številom pet, vabimo, da se prijavijo za skupno praznovanje.

FRANČIŠKOV SVETNI RED deluje v župnijah, ki jih vodijo frančiškani, minoriti in kapucini. Pater Filip ima s tem veliko izkušenj, saj je bil v domovini dolga leta animator teh skupin. Zato je prav, da bi tudi v naših centrih, ki jih vodimo frančiškani, imeli te skupine Frančiškovih posnemovalcev. V nedeljo, 10. oktobra, bo

med nami p Karel Schafer, ki bo govoril in navduševal, da bi bila tudi med nami skupina, ki bi uravnavaла svoje življenje po zgledu svetega Frančiška. Ne samo starejši, tudi mladi naj bi se zanimali za tega svetnika, ki je priljubljen ne samo pri kristjanih, ampak tudi pri drugih vernikih. On je tudi zavetnik ekologov, ker je ljubil in skrbno čval naravo in v vsem videl božjo lepoto in dobroto, ki nam je dala svet, da bi ga uživali in spoštovali. Ali prebirate vsak mesec v Mislih nadaljevanje Frančiškovega življenja izpod peresa Marije Kmetove?!

ŠE EN POKOJNI

V torek, 24. avgusta 1999, je na Zlati obali – Surfers Paradise, Qld, IGNAC KUSTEC mlajši nesrečno padel z balkona 14. nadstropja stolpnice in se ubil. Nancy, kakor so ga klicali domači, je bil rojen 7. 9. 1971 v Sydneyju. Krščen je bil v Merrylandsu 16. 10. 1971; pozneje je pri sv. Rafaelu prejel prvo sv. obhajilo, sv. birmo pa leta 1983 v Mt Pritchardu. Nancy je bil drugi otrok Ignaca in Ide, roj. Jenoš, poleg njiju zapušča tudi starejšo sestro Kathy, por. Fabiano, brata Dennyja in sestro Adriano. Pogrebna maša za pokojnega Ignaca je bila opravljena v Merrylandsu v ponedeljek, 30. avgusta. Nato smo ga spremili na njegovi zadnji zemeljski poti na pokopališče Pine Grove, Eastern Creek, NSW.

Naše sožalje njegovi družini!

p. Valerjan

Polna škatla poljubčkov

Zgodba pripoveduje, da je nekoč oče kaznoval svojo triletno hčerko, ker je porabila cel zvitek zlatega ovojnega papirja. Niso imeli veliko denarja in razjezilo ga je, ko je punčka hotela okrasiti škatlo, ki jo je nameravala položiti pod božično drevesce.

Deklica je naslednje jutro očetu vseeno prinesla darilo in rekla: »To je zate, očka!« Očeta je postal sram, ker je prejšnji dan vzrojil, vendar ga je jeza spet zagrabilo, ko je odkril, da je škatla prazna.

Zakričal je: »Kaj ne veš, da če nekomu pokloniš darilo, mora v škatli nekaj biti?«

Deklica ga je pogledala s solzami v očeh in rekla: »Oh, očka, saj ni prazna. Polna je mojih poljubčkov. Samo zate so, očka!«

Očeta je postal sram. Objel je punčko in jo prosil odpuščanja. Pravijo, da je imel mož leta in leta zlato škatlo pri svoji postelji in kadar koli mu je zmanjkalo poguma, je vzel iz nje namišljeni poljub in se spominjal ljubezni deklice, ki ga je tja položila.

V resničnem življenju je vsak od nas že kdaj dobil v dar zlato škatlo, napolnjeno z nesobično ljubeznijo in poljubi naših otrok, prijateljev, družine in Boga. Nobeno imetje ni bolj dragoceno.

Avtor neznan

sv. družina adelaide

Fr. Janez Tretjak, OFM

Holy Family Slovenian Mission

51 Young Ave, W. Hindmarsh, S.A. 5007

(P.O.Box 479, Welland, S.A. 5007)

Tel.: (08) 8346 9674 Fax: (08) 8346 3487

Osmi avgust 1999 bo ostal vsem našim rojakom, ki so prišli k slovenski maši, v lepem spominu. Med sveto mašo je prepeval oktet Suha z avstrijske Koroške, po njej pa je bil v cerkvi koncert. Za to priložnost se je naša cerkev napolnila, kljub temu da je bilo vreme prav zimsko in je dež lil kot iz škafa. Vendar to ljudi ni oviralo, žeeli

so prisluhniti rojakom iz naše sosednje Koroške. Iz cerkve smo se preselili v našo dvoranico h kosilu, nato pa nam je Trio Lipuš igral in pel vse do popoldanskih ur. Pesem in veselje sta se prepletala in rojaki so se težko ločili od prijetnih Korošcev. Vsak pa je ob stisku roke izrazil željo in upanje, da bi se še kdaj srečali. Ob tej priložnosti so Oktet Suha in Trio Lipuš dobili v spomin kenguruje in pesniško zbirko Ivana Burnika Legiše *V zorenju*

duše, avtor pa se je v vsako knjigo tudi podpisal. Koroški rojaki pa so naše versko središče obdarovali s knjigami za šolo in našo knjižnico.

Ob koncu gostovanja smo bili prepričani, da je takšen obisk za našo skupnost prava pomlad, njena poživitev in utrditev. Upam, da nas bodo naši koroški prijatelji še obiskali. Iskreno smo jim hvaležni za slovensko pesem, besedo in prijazen nasmeh ter čudovito nedeljo, ki nam bo ostala v lepem in hvaležnem spominu.

Vsako leto, ko se zima preveša v drugo polovico, naredimo generalno čiščenje okoli naše cerkve in hiše, da je lepo in prijetno za oko. Za delo so se posebej zavzeli Jože in Marija Vuzem in Albina in Branko Kalc. Jože Vuzem skrbi, da je trava pokošena, žena Marija pa, da je vse posajeno in opleto okoli cerkve. V poletnih mesecih je Jože napeljal okoli cerkve sistem za zalivanje pri drevesih in hiši. Ne samo, da ga je napeljal, temveč je daroval tudi ves material. Tisti, ki imate vrtove in cvetje, ki ga je treba zalivati, veste, koliko dela je tukaj vloženega. Zato se Jožetu in Mariji Vuzem iskreno zahvaljujem – Bog plačaj!

Na tretjo nedeljo v mesecu avgustu smo praznovali praznik Marijinega vnebovzetja. Maša je bila posebno lepa, ker se je prepletala s pesmimi v čast nebeški in naši materi Mariji. Slovenci smo znani kot narod, ki je predan nebeški materi Mariji, saj potrebujemo njenega zavetja in tolažbe na naši življenski poti.

Vsak prvi petek v mesecu se zbiramo ob 9.30 dopoldne k sveti maši, nato pa je molitvena ura za duhovniške in redovniške poklice in za mir v svetu. Kljub temu, da je delavnik in sredi dopoldneva, se ju vedno udeleži kar lepo število rojakov. V mesecu oktobru pa bomo dodali še sveti rožni venec, saj je mesec oktober posvečen Kraljici Rožnega venca. Vsi, ki imate čas, ste lepo vabljeni k sveti maši in molitveni uri!

Med našimi bolniki je tudi gospod Niko Bric, že nekaj časa ne more v cerkev, zaradi sladkorne bolezni so mu morali amputirati prste na nogi. Sedaj počasi okreva, zato še toliko bolj potrebuje naših molitev in prijateljskih obiskov. Želimo mu skorajšnjega okrevanja in da bi se spet vrnil v našo skupnost.

Ob slovesnosti papeževega obiska v Sloveniji ob razglasitvi božjega služabnika Antona Martina Slomška za blaženega je naša skupnost zbrala \$500 za pomoč pri kritju stroškov. Čeravno to ni visoka vsota, je za našo majhno skupnost kar velika. Kot pravi pregovor: Zrno do zrna pogača, kamen na kamen palača.

Petindvajsetega avgusta je v bolnici Modbury v zgodnjih jutranjih urah odšel k Bogu FRANCI MAUTNER. Franci je bil rojen 12. julija 1915 na mariborskem Pohorju. Starši so imeli gostilno v Radvanju pri Mariboru. Tam je tudi obiskoval šolo, pozneje pa se je posvetil študiju ekonomije in obenem študiral violino. Delal je v tekstilni tovarni v Mariboru in ob večerih pomagal svojim staršem v gostilni. 27. julija se je poročil s Kristino Golob. Med tem je bila že vojna in tudi med vojno je moral delati v tovarni, ki je za Nemce izdelovala radiatorje. Po končani vojni je moral bežati pred kumunizmom, žena in tašča Krista pa

Šola v Penoli, S.A., kjer je učila Mary MacKillop

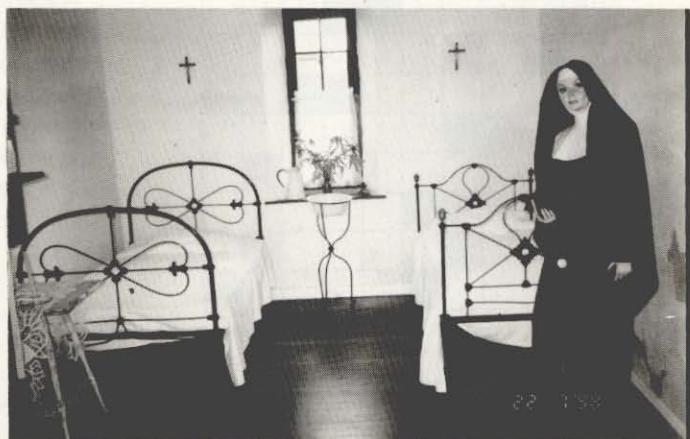
sta bili obe v zaporu, ker nista povedali kje je Franci. Končno mu je uspelo pobegniti v sosednjo Avstrijo, staršem pa je bilo vse imetje zaplenjeno. Iz Avstrije je 12. julija z ženo Kristo prispel v Avstralijo, v Fremantle. Oktobra istega leta sta prišla v Adelaido. Zaradi pogodbe je moral dve leti delati pri Harbours Board, pozneje je kupil mehanično delavnico. Leta 1960 se je preselil v Peterborough. Leta 1957 se jima je rodila hčerka Helga Marija. Nato sta prišla nazaj v Adelaido in Franci se je zaposlil v bolnici Modbury, kjer je delal vse do pokoja leta 1978.

Tudi kot upokojenec ni nikoli miroval. Veliko se je posvečal vrtu, rad je sadil cvetje in zelenjavno in bil upravičeno ponosen na svoj

vrt. Franci je bil izredno povezan s Cerkvio, vsak slovenski duhovnik je pod njegovo streho našel zatočišče. Začelo se je že s prihodom patrov iz Amerike in nadaljevalo s p. Pivkom, p. Bazilijem in Stankom, p. Filipom in mnogimi. Rad je pomagal. Dokler je še vozil avto, sta z ženo Kristo rada prišla k slovenski maši, še posebej v sedemdesetih in osemdesetih, ko je bila njegova tašča gospodinja v Slovenskem misijonu. Ko avta ni več vozil in je bil odvisen od prevoza drugih, je bolj redko zahajal v slovensko cerkev, vendar je bil vesel vsake priložnosti, da je prišel. Bil je izredno ponosen na slovensko cerkev, še posebej ko je vnukinja Monique opravila prvo obhajilo in birmo v naši slovenski cerkvi. Zadnje čase, oziroma kadar koli je bil v bolnici, je vedno želel slovenskega duhovnika. Kljub bolezni se je rad šalil in bil vesel obiska. Njegova želja je bila, da bi bil njegov pogreb iz slovenske cerkve. Tako smo 27. avgusta zvečer ob odprtji krsti zmolili rožni venec, 28. 8. pa je bila maša zadušnica. Nato smo ga ob zvonjenju iz naše cerkve pospremili na pokopališče Dudley Pk, kjer čaka na vstajenje.

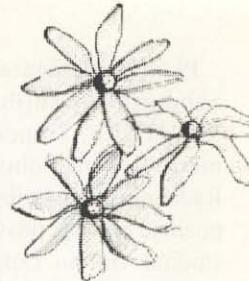
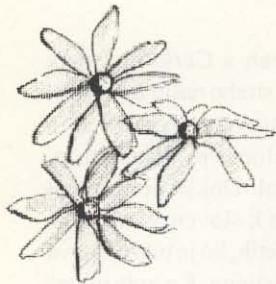
Za vse, kar je dobrega storil, naj mu bo Bog bogat plačnik, za slabosti pa milostljiv sodnik. Naj počiva v miru Božjem. Ženi Kristi, hčerki Helgi, setu Filipu in vnučnjama Daniel in Monique izrekamo naše iskreno sožalje.

p. Janez

Sestrška soba, Penola, S.A.

NAŠE NABIRKE

TISKOVNEMU SKLADU P. BERNARDA ZA NAŠE MISLI

\$70.- Ivan Knafelc; \$55.- Alojz Cehtel; \$40.- Stefanija Smole;

\$35.- Cvetko Falež, Olga+Emil Mazlo; \$30.- Janez Ritoc; \$20.- Karl Twardy, Frenk Hartman, Albina+Jože Vah, Franc Prosenik, Maks Robič; \$15.- Alojz Ličen, Emil Kalčič, Marjanca Picelj; \$10.- Franc Matus, Rozina Tkalcovič, Stan Ogulin, Justina Tomažič; \$5.- Jože Kosi, Pavel Šraj, Franc Pozvek, Milka Lovrec, Frederic Nemec, Vinko Lavrič, Peter Bole, Janez Bornšek, Jože Podgoršek.

ZA LAČNE SIROTE MATERE TEREZIJE
\$50.- Julijana Šajn; \$20.- Marta+Anton Korošec; \$15.- Majda Krevatin.

ZА НАШЕ POSINOVLJENE MISIJONARJE
\$50.- Julijana Šajn; \$20.- Jože Štemberger (namesto cvetja na grob Antonu Brnetu)

ZА RАЗИСКАВО РАКОВИХ ОБОЛЕЊ

\$721.- namesto cvetja na grob Ivanu Horvatu; \$645.- namesto cvetja na grob Jožetu Burloviču.

ZА СПОМЕНИК ПАТРА БАЗИЛИЈА

\$500.- Dušan in Saša Lajovic; \$50.- Majda Muzla.

ZА ОБНОВО BARAGOVEGA DOMA

\$250.- Marija Martin; \$5.- Štefan Trstenjak.

ZА СКЛАД ПАТРА БАЗИЛИЈА ЗА СЕМЕНИШНИКЕ

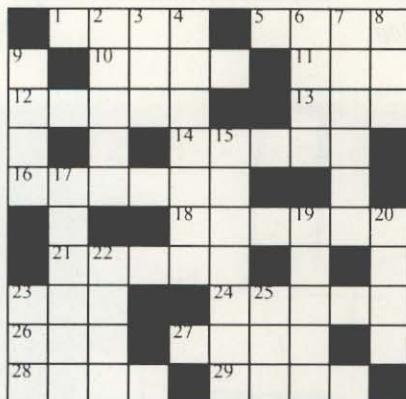
\$250.- Marija Martin+family

ZА КОСОВСКЕ BEGUNCE

\$500.- Marija Martin+family

VSEM DOBROTNIKOM BOG POVRNI!

KRIŽANKA (Ivana Žabkar)

Rešitev dopolnjevanke iz prejšnje številke: imeni slovenskih pisateljev sta bili BEVK in DETELA. Tokratna nagrjenka je Marta Š. Skribiš iz Brisbana, ki bo po pošti prejela knjižno darilo. Čestitamo!

Vodoravno:

1. nestrupena orjaška kača; 5. sredstvo za umivanje, pranje; 10. konec molitve; 11. oblast, sila, moč (latinsko); 12. s silo vlekel, navadno iz zemlje; 13. pozdrav starih Rimljyanov; 14. osebno ime; 16. prekajena ali neprekajena sesekljana grobo mleta začinjena slanina; 18. močno razstrelivo; 21. prizorišče, borilni prostor; 23. vsak ga dobi ob rojstvu; 24. denarna enota v Kuvajtu, nekdaj v Jugoslaviji; 26. otok v Dalmaciji; 27. skrajšano ime za Ladislav; 28. mogočna gora, star, častitljiv mož; 29. ameriška agencija za raziskovanje vesolja.

Navpično:

2. ameriški geograf in geolog (William Morris); 3. iskalka biserov; 4. veliko in močno, človeku podobno bitje v pravljicah; 6. moško ime; 7. travnik, trata; 8. strupene žuželke; 9. politični okraj v stari Jugoslaviji; 15. muslimanski postni mesec; 17. slovenski kipar (Peter); 19. planota na Vipavskem - kar naneseta veter in voda; 20. čopasti papagaj, pisana papiga; 22. ostro pleve pri klasu, osina; 23. moško ime, skrajšano; 25. gora na Kreti, osebno ime, pogorje.

SLOVENSKI MLADINSKI KONCERT
PRAZNUJMO!
25
1975 1999

LET'S CELEBRATE!
SLOVENIAN YOUTH CONCERT

Slovenska verska središča v Avstraliji organizirajo petindvajseti mladinski koncert, ki bo 2. oktobra 1999 ob 4.30 popoldne na Slovenskem društvu Planica v Melbournu. Starši in stari starši, opogumite svoje otroke in vnuke in jih navdušite za sodelovanje.

Srebrni jubilej naj bo tudi priložnost, da se ozremo na prehojeno pot in jo skupaj počastimo.

Pridite in praznujte z nami!

Prijavnice so na voljo v vseh verskih središčih in na vseh društvih..

Oktet Suha na obisku v Viktorijski šoli za jezike v Melbournu

Sasha Ceferin

Koroška pevska skupina z evropskim slovesom je imela v avgustu bliskovito turnejo po Avstraliji. Po prihodu v Sydney, 27. julija, je oktet Suha imel koncerte v Sydneyju, Canberri, Adelaidi, Milduri, Geelongu in Melbournu. Turnejo, ki je bila načrtovana že najmanj pol leta, je organizirala Avstralska slovenska konferenca. Oktet Suha je imel koncerte v vseh slovenskih klubih in verskih središčih. Skupina je tudi pela pri maši pri sv. Rafaelu, sv. Družini in sv. Cirilu in Metodu. Predstavniki slovenskih narodnih svetov so spremljali goste po avstralskih mestih in deželi in jim v dobrih dveh tednih pokazali marsikaj lepega in zanimivega. Cvetko Falež, predsednik Avstralske slovenske konference, je spet prevzel vlogo vodnika in spremļevalca po Avstraliji, v Milduri pa je bila gostiteljica požrtvovalna in aktivna Jožica Gerden, tajnica ASK. V Melbournu je vso organizacijo in spremstvo prevzel Štefan Mrzel, predsednik Slovenskega narodnega sveta Viktorije.

Oktet Suha prihaja iz občine Suha na skrajnem vzhodu dvojezične Koroške. Študije in učitelji so se leta 1981 zbrali, da bi skupaj prepevali slovenske narodne pesmi in s tem prispevali k ohranitvi kulturne dediščine. To je postal njihov cilj. Poleg tega pa so ubrali tudi pot pesmi

svojega časa. Na besedila koroških pesnikov kot so Milka Hartman, Anita Hudl, Herman Germ, Gustav Januš in drugi so popestrili svoj program z ritmičnimi skladbami, deloma v domačem narečju. V svoj repertoar pa so vključili tudi narodne in umetne pesmi drugih narodov in časov. Na kakšnih 600 koncertih so izvajali umetne pesmi v več jezikih, duhovne pesmi in spirituale v Avstriji, Sloveniji, Italiji, na Češkem, v ZDA in zdaj v Avstraliji.

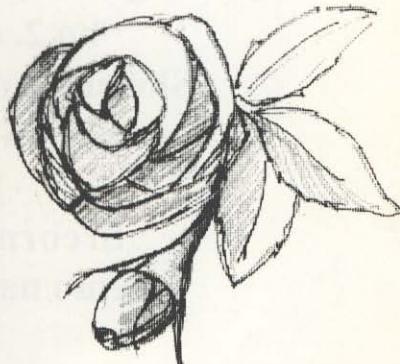
Oktet Suha je v Avstralijo spremjal Podjunske trio, ki so popularni godci na slovenskih veselicah na Koroškem in v Sloveniji, pa tudi v Nemčiji. Za sabo imajo že kakih 200 nastopov. Ko so zagodli, so se pete vzdignile in srca zaigrala, prav po domače.

Še ena posebnost okteta Suha. Pet njegovih članov je učiteljev na slovenskih koroških šolah. Zato so jih posebej zanimali učitelji in razredi slovenskega jezika v Avstraliji. Žal so bili vsi njihovi popoldnevi in večeri zasedeni s koncerti, tako da do večjega srečanja z učitelji ni prišlo.

Vendar smo poskušali napraviti, kar se je napraviti dalo. Sandi Ceferin, koordinatorica za slovenski jezik v Viktorijski šoli za jezike, je v soboto, 14. avgusta, organizirala obisk na srednji šoli Princes Hill v North Carltonu. Z upraviteljico centra, Venetijo Kefalianos, se je poleg obiska slovenskih razredov dogovorila tudi za pevski program za večjezično publiko v šolski dvorani.

Lepo smo bili presenečeni, ko se je pridružil še Podjunske trio pod vodstvom veselega in prijaznega Berlta Lipuša. K programu so hoteli prispetati tudi oni. To je bilo res požrtvovalno, saj so se prejšnji večer vrnili s koncerta šele ob dveh ponoči. Tako je prišlo na solo kar enajst gostov s Koroške, z dvema avstralskima gostoma, Cvetkom Faležem in Štefanom Mrzelom.

Koncert na šoli je bil velik uspeh. Sandi Ceferin je pripravila brošuro za mednarodno publiko slovenskih, turških, arabskih, čeških, litvanskih, nemških in avstralskih učencev in učiteljev. Lahko so nekaj prebrali o oktetu Suha; od kod prihajajo, kaj so po rodu ter kakšne uspehe so že želi. Opisana je bila tudi tisočletna tradicija

petja osmih moških glasov pod lipo sredi vasi.

Pevci so zapeli nekaj koroških pesmi, eno nemško, eno avstralsko (izredna priredba in izvedba Waltzing Mathilde), na koncu pa še prav udarno - Žabe. Po pevskem programu je prav poskočno zagodel Podjunske Trio, pевci pa so povabili na ples učiteljice in maturantke

dolgo lahko ponašali s tem prikazom slovenske kulture.

Po malem prigrizku v učiteljski zbornici smo goste odpeljali v slovenski maturantski razred, kjer jim je učitelj maturantskega razreda Pavel Šraj pojasnil sistem viktorijske mature, učenci pa so prebrali izdelke, ki so jih pripravili za pisno in ustno ocenjevanje. Gostje so bili prijetno presenečeni nad njihovo kakovostjo.

Pozneje so se nam učitelji drugih jezikov in upraviteljica centra zahvalili za čudovit program. Več jih je vprašalo, kje bo oktet Suha še pel. Prav tako so bili z obiskom zadovoljni gostje s Koroške, naši učenci pa so bili navdušeni. Ob odhodu je vodja zuba Jozej Logar slovenski fakulteti podaril zadnjo oktetovo zgoščenko in kaseto Podjunske trio, ki so si ju učenci takoj po odhodu gostov izposodili.

Še eno darilo so prinesli naši Koroški. Zbirko lepih novih knjig - pripomoček pri učenju. Radodarnost koroških bratov dobro poznamo, saj nam vsako leto podarijo nekaj svojega knjižnega bogastva, namenjenega mlademu slovenskemu rodu za ohranitev materinega jezika.

Hvala Koroška, za lepo slovensko pesem, za vesele melodije in knjižna darila!

Oktet Suha na obisku v slovenskem razredu v Viktorijški šoli za jezike

ter se zavrteli ob zvokih slovenskega valčka. Za publiko je bilo to nekaj nepričakovane in novega. Navdušenje je kakih 250 učencev in učiteljev demonstriralo z dolgim in burnim ploskanjem. Rekli so, kakšna čudovita pevska tradicija! Naši slovenski učitelji in učenci pa se bodo še

Simon, Michelle, Leah in Melissa Fistrič, člani Avstralskega mladinskega zbara

Simon, Michelle, Leah in Melissa so otroci Anite in Andrewa Fistriča iz Melbourna. Slovenska skupnost jih pozna kot dobre pevce. Simon in Michelle sta se pridružila Avstralskemu mladinskemu zboru (ki se je takrat imenoval Viktorijški državni otroški zbor) leta 1993 kot kandidata začetnika (probationers), stara devet in sedem let. Leta 1994 je takrat desetletni Simon opravil avdicijo za zastopanje zbara na koncertu v Novi Zelandiji. Bil je sprejet in se je udeležil strogih in

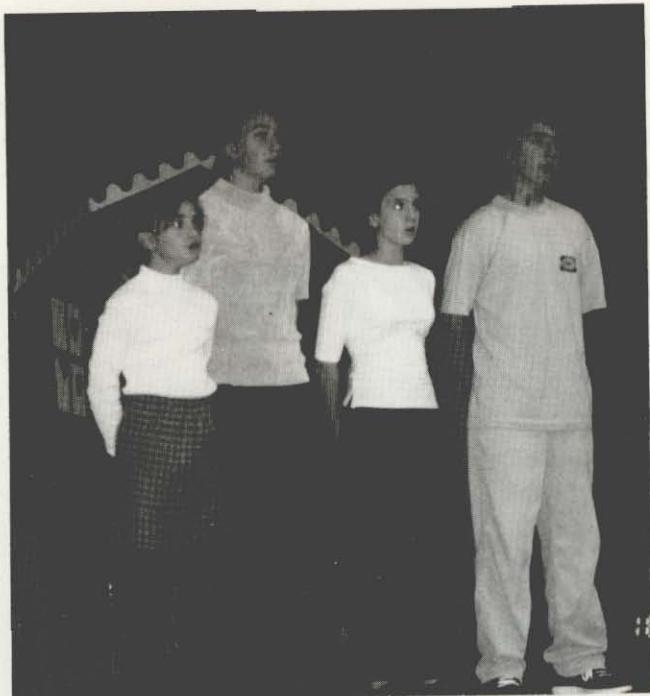
napornih trimesečnih intenzivnih vaj, s katerimi se je zbor pripravljal na turnejo v septembru 1994.

Turneja je bila zelo uspešna. Zaradi kakovosti, ki jo je Simon dosegel na vajah, se je lahko pridružil najvišji stopnji zbara, imenovani komorni zbor, katere zasedba zastopa celotni zbor na vseh pomembnih prireditvah. Tudi Michelle je nadaljevala z izpopolnjevanjem svojega petja in se udeležula avdicije za 'Recital Choir', ki je druga najvišja stopnja na poti h komornemu zboru in

prav tako nastopa na pomembnih prireditvah, če je to potrebno.

V času, ko sta sodelovala pri zboru sta novo glasbeno znanje in disciplino (prav tako urjenje v disciplini nastopanja, zaradi katere zbor slovi po vsem svetu) posredovala tudi slovenski skupnosti. Z Leah in Melisso, ki sta prav tako začeli vaditi petje za avdicijo, so začeli nastopati kot kvartet na številnih slovenskih prireditvah, ob različnih priložnostih in na različnih krajih. Nastopili so v dvorani Slovenskega verskega in kulturnega središča v Kewju, na slovenskih klubih Eltham, Planica, Jadran, St. Albans v Melbournu in v Sydneyju na mladinskem koncertu 1997.

Simon je zdaj star šestnajst let, Michelle štirinajst, Leah trinajst in Melissa devet. Simon in Michelle sta zapustila Avstralski mladinski zbor zaradi spremembe glasu ter šolskih in športnih zadolžitev, nadomestili pa sta ju Leah in Melissa, ki sta zdaj v njem zelo aktivni. Leah je bila letos sprejeta v komorni zbor. Kot članica tega zbora mora nastopati na vseh prireditvah, ki se jih zbor udeleži. V zadnjem času je zbor pel v Melbourne Tennis Centru ob Dnevu Avstralije, v Melbourne Exhibition Centru

Melissa, Michelle, Leah in Simon Fistič

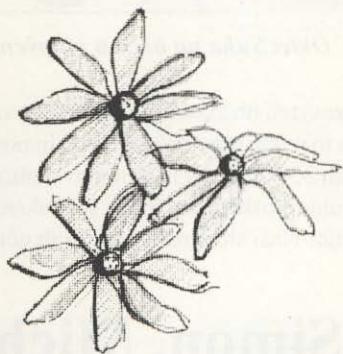

Simon, Leah in Melissa, nastop v dvorani v Kewju

ob Narodni razstavi znamk, v Melbourne Town Hallu ob slovesnostih ob prejemu avstralskega državljanstva, v Crown Paladiumu na Paralympic Dinner... Dogodek leta je bil prav gotovo julijski nastop v Melbourne Con-

pri mladinski maši in se tako spoznavajo s slovensko kulturo in slovenskimi vrstniki.

Michelle je tudi zagnana atletinja, vendar več o njej v eni od prihodnjih številk.

cert Hallu na koncertu Vienna Boys Choir. Avstralski mladinski zbor je bil izbran izmed mnogih drugih, da spremlja turnejo Dunajskih dečkov, ki je prav tako 500. Obletnica te častitljive organizacije.

Simon, Michelle, Leah in Melissa nastopajo na prireditvah slovenske skupnosti tudi v različnih igrah, slovenski šoli, pri folklorni skupini Iskra,

OGRIZEK SOLICITORS

- CONVEYANCING
- WILLS
- PROBATE & DECEASED ESTATES
- ASSOCIATIONS & CLUB LAW

YOUR FIRST 15 MINUTE CONSULTATION IS FREE OF CHARGE

**MICK OGRIZEK, MA, LLB (HONS)
LEGAL PRACTITIONER**

TELEPHONE   (03) 9748 3650
MOBILE   0418 326170
FAX   (03) 9748 3619
EMAIL   MOG@NETSPACE.NET.AU

POSTAL ADDRESS:
P.O. Box 175, WORLD TRADE CENTRE VIC 3005

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOŠEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO and JOE
MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET.
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel.:
359 1179
A.H.: 9470 4046

Vsa dela so
pod garancijo!

Are your dentures more comfortable in a glass...? If so, for a *free consultation* contact
STAN KRNEL
DENTAL TECHNICIAN
specialising in dentures and mouthguards.

147 Morack Rd, Vermont South
Tel: 9801 3066

Mobile: 019 695 576

MARIO JURCIC

Builder - Lic. No. 15968

Member Master Builders' Association

- HOMES
  - EXTENSIONS
- SPECIALISING IN ALL CONCRETE WORK
CONCRETE POOLS, LANDSCAPING
AND PAVERS

PHONE: 9402 0584
MOB: 0417 403 427

PO Box 384
Frenchs Forest 1640

TOBIN BROTHERS
a better way

Viktorijskim Slovencem na uslugõ v času žalovanja

Head Office:

NORTH MELBOURNE	189 Boundary Road	9328 3999	
BERWICK	9796 2866	NOBLE PARK	9558 4999
BRIGHTON	9596 2253	PAKENHAM	(03) 3940 1277
CRANBOURNE	(03) 5996 7211	RINGWOOD	9870 8011
DONCASTER	9840 1155	ST ALBANS	9364 0099
EAST BURWOOD	9886 1600	SUNSHINE	9364 8711
ESSENDON	9331 1800	WERRIBEE	9748 7900
FRANKSTON	9775 5022		
GLENROY	9306 7211	Frances Tobin & Associates	
MALVERN	9576 0433	EAST BURWOOD	9802 9888
MOORABBIN	9532 2211	BRIGHTON	9596 8144

Member AFDA

TRIMM

Bi raje imeli umetno zobovje v kozarcu...? Če ne, za *provo brezplačno posvetovanje*, z zaupanjem pokličite:

STANKO KRNEL
ZOBNI TEHNİK
specialist za umetno zobovje in zaščitne proteze.

Suite 7/14 Market St, Box Hill
Tel: 9898 6293

**Časnik za vso družino v slovenškem in angleškem jeziku.
Izhaja dvakrat mesečno
na 16. stranah.**

**Novice iz Slovenije z interneta.
Iz slovenske skupnosti v Avstraliji in po svetu.**

Vedno več rojakov sega po Glasu Slovenije!

Naročite se tudi vi.

**Letna naročnina za Avstralijo \$ 50.00
v prekomorske države z letalsko pošto \$ 100.00**

Naslov: Glas Slovenije

P. O. Box 559, Round Corner Dural, NSW 2158

THE VOICE OF SLOVENIA

Viktorijskim rojakom
se priporocamo za razna
obnovitvena dela na grobovih
in tudi neve spomenike
na vseh pokopališčih Viktorije.

R & R Memorials Pty Ltd

ACN 006 888 624

20 Field Street, Craigieburn VIC. 3064

Telephone: 9305 7772

Mobile: 0412 448 064, 018 531 927

Faxsimile: 9305 7369

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

**Tiskarna za
brošure, knjige in barvna dela**

164 Victoria Street, Brunswick, 3056 VIC.

Telephone: 9387 8488

GOJAKS MEATS & SMALL GOODS

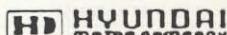
Rojakom
v Sydneyu

se toplo
priporočam!

220 Burwood Rd, Burwood N.S.W. 2134

Phone: (02) 747 4028

V.F.L

MASTER BODY WORKS P/L

ACN 007 152 203

MELBOURNE, VIC.

265 PRINCESS HIGHWAY,
DANDENONG, 3175

Ph: 9793 1477 Fax: 9793 1450

- *MAJOR & MINOR SMASH REPAIRS
- *PRESTIGE CAR SPECIALISTS
- *ALL MAKES AND MODELS
- CAR-O-LINER-MEASURING SYSTEM
- *INSURANCE WORK
- *3 YEAR GUARANTEE

A.H. Frank Kampuš - 9560 5219

Za nujno potrebo imamo tudi avto na razpolago.

Novo in staro branje iz Baragove knjižnice

NOVO! MODERNI ANGLEŠKO-SLOVENSKI IN SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v žepni izvedbi s trdimi platnicami. Cena je 80 dolarjev.

NOVO! MOLITVENIK, zelo majhen, trde platnice, v rdeči ali črni barvi. Cena je 10 dolarjev.

NOVO! SLOVENIA v angleščini - spet je na voljo razkošna knjiga o Sloveniji, polna lepih fotografij. Pohitite, saj knjig ni veliko. Cena je 60 dolarjev.

Draga Gelt, Magda Pišotek, Marija Penca: UČIMO SE SLOVENSKO – LET'S LEARN SLOVENIAN, I., II. in III. del. Prilagojeni učbeniki za učenje slovenščine v Avstraliji. Cena vsakega dela je 10 dolarjev.

Slikanice za najmlajše, ki pripomorejo k učenju slovenščine:

MOJ PRVI SLIKOVNI BESEDNJAK, cena je 25 dolarjev.

MINKA GRE SPAT, cena je 30 dolarjev.

PIKIJEV ČAROBNI BOŽIČ, cena je 30 dolarjev.

LUČ V ŽIVLJENJE – MOLITVENIK ZA STAREJŠE – primeren za vse, ki že slabše vidijo, saj so črke veliko večje kot običajno. Cena je 20 dolarjev.

Ivan Kobal: MEN WHO BUILT THE SNOWY (MEN WITHOUT WOMEN), cena 9 dolarjev

NOVO! Dr. Velimir Vulikić: TRIDESET DNI MED SLOVENCI V MELBOURNU - iz dnevnika, cena 25 dolarjev.

Videokasete iz Baragove knjižnice

IN LOVING MEMORY - Ema Pivk, Frančiškanka Brezmadežnega spočetja, 15. 6. 1915 – 5. 2. 1999. Cena videokasete pogrebne slovesnosti je 25 dolarjev.

VIDEOMEH ZA DOMAČO RABO - 25 dolarjev.

ANSAMBEL SLOVENIJA - 16 pesmi z lepimi posnetki slovenske narave. \$25.-

ŠTAJERSKIH 7 - Jubilejni koncert 10 let, v živo. Cena je 25 dolarjev.

IZ HENČKOVEGA SODA, cena 20 dolarjev.

SLOVENIA IS... videokaseta o Sloveniji v angleščini, cena 25 dolarjev.

SLOVENIJA, videokaseta o Sloveniji v slovenščini, cena 15 dolarjev.

Prosimo, da k ceni naročenega prištejete tudi poštnino.

Dom počitka matere Romane
Slovenski dom za ostarele
11-15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Mother Romana Home
Slovenian Hostel for the Aged
Phone and Fax: 03-9853-1054

Dom počitka matere Romane je slovenska ustanova, ki za daljši ali krajši čas nudi domače okolje ter postrežbo ostarelim in vsem, ki potrebujejo nego. Osnovna cena je 85 % od pokojnine.

Če ste sami že razmišljali o selitvi v dom, pozname koga, ki bi nas potreboval ali ste samo radovedni, kakšni so pogoji za sprejem, pokličite upravnika po telefonu, ali pa se v domu oglasite osebno. Z veseljem Vam bomo odgovorili na vsa vprašanja.

1999

GROUPS FOR SLOVENIA

departing from Adelaide, Brisbane, Canberra,
Melbourne & Sydney

SPECIAL AIRFARES FROM \$1540

Book now for the following dates:

4/10/99; 15/11/99; 29/11/99; 18/12/99

*****

We are now sole agents in Australia for the ABC Car Rental
Company in Slovenia.

Please contact us for very economical rates.

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

PRIGLASITE SE ZA ENO SKUPINSKIH
POTOVANJ NA OBISK SLOVENIJE V LETU 1999

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Poklicite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznamo in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOMI

ERIC IVAN GREGORICH

Slovenija Travel / Donvale Travel

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 9 842 5666